

VOORSTEL VAN WET

Wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het financieel toezicht ter implementatie van richtlijn nr. 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PbEU L 133/66)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz. Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat richtlijn nr. 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PbEU L 133/66) welke voorziet in de harmonisatie van bepaalde aspecten van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake consumentenkredietovereenkomsten, in Nederland dient te worden geïmplementeerd; Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

Het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

A

In Boek 7 wordt na titel 2 een nieuwe titel 2A ingevoegd, luidende:

TITEL 2A CONSUMENTENKREDIETOVEREENKOMSTEN

AFDELING 1 Algemene bepalingen

Artikel 57

1. In deze titel wordt verstaan onder:

- a. consument: een natuurlijk persoon die handelt voor doeleinden die buiten zijn bedrijfs- of beroepsactiviteiten vallen;
- b. kredietgever: een natuurlijk persoon of rechtspersoon die in het kader van de uitoefening van zijn bedrijfs- of beroepsactiviteiten krediet verleent of toezegt;
- c. kredietovereenkomst: een overeenkomst waarbij een kredietgever aan een consument krediet verleent of toezegt in de vorm van uitstel van betaling, een lening of een andere, soortgelijke betalingsfaciliteit, met uitzondering van overeenkomsten voor doorlopende dienstverlening en

doorlopende levering van dezelfde goederen, waarbij de consument, zolang de diensten respectievelijk goederen worden geleverd, de kosten daarvan in termijnen betaalt;

d. geoorloofde debetstand op een rekening: een uitdrukkelijke kredietovereenkomst waarbij een kredietgever een consument de mogelijkheid biedt bedragen op te nemen die het beschikbare tegoed op de rekening van de consument te boven gaan;

e. overschrijding: een stilzwijgend aanvaarde debetstand waarbij een kredietgever een consument de mogelijkheid biedt bedragen op te nemen die het beschikbare tegoed of de overeengekomen geoorloofde debetstand op de rekening van de consument te boven gaan;

f. kredietbemiddelaar: een natuurlijk persoon of rechtspersoon die niet optreedt als kredietgever en die in het kader van zijn bedrijfs- of beroepsactiviteiten tegen een vergoeding in de vorm van geld of een andere overeengekomen financiële beloning:

1°. aan consumenten kredietovereenkomsten voorstelt of aanbiedt;

2°. consumenten bijstaat bij de voorbereiding van het sluiten van kredietovereenkomsten anders dan bedoeld onder 1°, of

3°. namens de kredietgever met consumenten kredietovereenkomsten sluit;

g. totale kosten van het krediet voor de consument: alle kosten, met inbegrip van rente, commissielonen, belastingen en vergoedingen van welke aard ook, die de consument in verband met de kredietovereenkomst moet betalen en die de kredietgever bekend zijn, met uitzondering van notariskosten;

h. totale door de consument te betalen bedrag: de som van het totale kredietbedrag en de totale kosten van het krediet voor de consument;

i. jaarlijks kostenpercentage: de totale kosten van het krediet voor de consument, uitgedrukt in een percentage op jaarbasis van het totale kredietbedrag, indien toepasselijk te vermeerderen met de in lid 3 bedoelde kosten;

j. debetrentevoet: de rentevoet, uitgedrukt op jaarbasis en toegepast in een vast of variabel percentage;

k. vaste debetrentevoet: een door de kredietgever en de consument voor de volledige duur van de kredietovereenkomst overeengekomen enkele debetrentevoet dan wel verschillende door de kredietgever en de consument voor deeltermijnen overeengekomen debetrentevoeten waarvoor uitsluitend een vast specifiek percentage wordt gebruikt;

l. totaal kredietbedrag: het plafond of de som van alle bedragen die op grond van een kredietovereenkomst beschikbaar worden gesteld;

m. duurzame drager: ieder hulpmiddel dat de consument in staat stelt persoonlijk aan hem gerichte informatie op te slaan op een wijze die deze informatie toegankelijk maakt voor toekomstig gebruik gedurende een periode die is afgestemd op het doel waarvoor de informatie kan dienen, en die een ongewijzigde reproductie van de opgeslagen informatie mogelijk maakt;

n. gelieerde kredietovereenkomst: een kredietovereenkomst waarbij geldt dat:

1°. het betreffende krediet uitsluitend dient ter financiering van een overeenkomst voor de levering van een bepaald goed of de verrichting van een bepaalde dienst, en

2°. die twee overeenkomsten objectief gezien een commerciële eenheid vormen;

o. Richtlijn: Richtlijn nr. 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG (Pb EU L 133);

2. De totale kosten van het krediet voor de consument, bedoeld in lid 1, onder g, omvatten ook de kosten in verband met nevendiensten met betrekking tot de kredietovereenkomst, met name verzekeringspremies, indien het sluiten van een dienstencontract verplicht is om het krediet, in voorkomend geval op de geadverteerde voorwaarden, te verkrijgen.

3. Voor de toepassing van lid 1 onder i worden de kosten voor het beheer van een rekening waarop zowel betalingen als kredietopnemingen worden geboekt, de kosten voor het gebruik van een betaalmiddel waarmee zowel betalingen als kredietopnemingen kunnen worden verricht, en de overige kosten voor betalingsverrichtingen in de totale kosten van het krediet voor de consument meegerekend, tenzij de opening van de rekening facultatief is en de kosten voor de rekening duidelijk en afzonderlijk in de kredietovereenkomst of een andere met de consument gesloten overeenkomst zijn vastgesteld.

4. Indien niet alle debetrentevoeten in de kredietovereenkomst worden gespecificeerd, is alleen sprake van een vaste debetrentevoet als bedoeld in lid 1, onder k, voor die deeltermijnen waarvoor bij de sluiting van de kredietovereenkomst de debetrentevoeten zijn overeengekomen en die uitsluitend aan de hand van een vast specifiek percentage zijn vastgesteld.

5. Een commerciële eenheid als bedoeld in lid 1, onder n wordt geacht te bestaan:

a. indien de bij de overeenkomst voor de levering van een bepaald goed of de verrichting van een bepaalde dienst betrokken leverancier dan wel dienstenaanbieder zelf het krediet van de consument financiert, dan wel

b. in het geval van financiering door een derde, indien:

1°. de kredietgever bij het voorbereiden of sluiten van de kredietovereenkomst gebruikmaakt van de diensten van de bij de overeenkomst voor de levering van een bepaald goed of de verrichting van een bepaalde dienst betrokken leverancier dan wel dienstenaanbieder, of

2° het goed dan wel de dienst waarop de overeenkomst voor de levering van een bepaald goed of de verrichting van een bepaalde dienst ziet uitdrukkelijk wordt vermeld in de kredietovereenkomst.

Artikel 58

1. Deze titel is van toepassing op kredietovereenkomsten.

2. Deze titel is niet van toepassing op:

a. kredietovereenkomsten die gewaarborgd worden door een hypotheek of door een andere vergelijkbare zekerheid op een registergoed, dan wel door een recht op een registergoed tegen voor hypothecaire financiering door de betrokken kredietgever gebruikelijke voorwaarden;

b. kredietovereenkomsten voor het verkrijgen of het behouden van eigendomsrechten betreffende grond of een bestaand of gepland gebouw;

c. huur of lease-overeenkomsten, tenzij:

- 1°. zij een verplichting tot aankoop van het object van de overeenkomst inhouden of een dergelijke verplichting bij afzonderlijke overeenkomst is toegevoegd, waaronder tevens is begrepen dat tot de verplichting tot aankoop eenzijdig door de kredietgever wordt besloten, dan wel
- 2°. zij krachtens artikel 7A:1576h lid 2 als huurkoop moeten worden aangemerkt;
- d. kredietovereenkomsten die in de vorm van een geoorloofde debetstand op een rekening worden verleend en die binnen een maand moeten worden afgelost;
- e. kredietovereenkomsten zonder rente en andere kosten, en kredietovereenkomsten waarbij het krediet binnen een termijn van drie maanden moet worden terugbetaald en slechts onbetekenende kosten worden aangerekend;
- f. kredietovereenkomsten waarbij het krediet als nevenactiviteit door een werkgever rentevrij of tegen een jaarlijks kostenpercentage dat lager is dan gebruikelijk op de markt, aan zijn werknemers wordt toegekend, en die niet aan het publiek in het algemeen worden aangeboden;
- g. kredietovereenkomsten die het resultaat zijn van een schikking voor de rechter of een andere daartoe van overheidswege bevoegde instantie;
- h. kredietovereenkomsten die voorzien in kosteloos uitstel van betaling van een bestaande schuld;
- i. kredietovereenkomsten bij het sluiten waarvan van de consument wordt verlangd dat hij bij de kredietgever een goed als zekerheid in bewaring geeft, en waarbij de aansprakelijkheid van de consument zich strikt beperkt tot dit in pand gegeven goed, en
- j. kredietovereenkomsten betreffende leningen die krachtens een wettelijke bepaling met een doelstelling van algemeen belang aan een beperkt publiek worden toegekend tegen een lagere dan op de markt gebruikelijke rentevoet, dan wel rentevrij, of onder andere voorwaarden die voor de consument gunstiger zijn dan de op de markt gebruikelijke voorwaarden en tegen rentetarieven die niet hoger zijn dan de op de markt gebruikelijke.
3. Op de kredietovereenkomst waarbij het krediet in de vorm van een geoorloofde debetstand op een rekening wordt verleend en op verzoek of binnen een termijn van drie maanden moet worden terugbetaald, zijn uitsluitend de artikelen 57, 58, 61 leden 1, 5 en 6, 63, 66, 68 en de artikelen 70 tot en met 73 van toepassing. De artikelen 59 en 60 zijn slechts van toepassing, voorzover de kredietgever zijn verplichtingen uit de artikelen 4 lid 1 onder a tot en met c en 6 van de Richtlijn betreffende de in reclame op te nemen standaardinformatie niet in acht neemt.
4. Op kredietovereenkomsten in de vorm van overschrijding zijn uitsluitend de artikelen 57, 58, 69 en 73 van toepassing.

AFDELING 2 Informatieverstrekking en handelingen voorafgaand aan het sluiten van de kredietovereenkomst

Artikel 59

Indien een kredietgever artikel 4 van de Richtlijn betreffende de in reclame op te nemen standaardinformatie niet in acht neemt, verricht hij een oneerlijke handelspraktijk als bedoeld in de artikel 193b van Boek 6.

Artikel 60

1. De kredietgever of, in voorkomend geval, de kredietbemiddelaar, verstrekt de consument geruime tijd voordat de consument door een kredietovereenkomst of een aanbod wordt gebonden, de in de artikelen 5 en 6 van de Richtlijn voorgeschreven precontractuele informatie, op de in die artikelen voorgeschreven wijze.
2. Indien de kredietgever of, in voorkomend geval, de kredietbemiddelaar, lid 1 niet in acht neemt, verricht hij een oneerlijke handelspraktijk als bedoeld in de artikel 193b van Boek 6.

AFDELING 3 Informatie en rechten betreffende kredietovereenkomsten

Artikel 61

1. De kredietovereenkomst wordt op papier of op een andere duurzame drager aangegaan. De kredietgever verstrekt de consument een exemplaar van de kredietovereenkomst en behoudt zelf ook een exemplaar.
2. In de kredietovereenkomst worden op duidelijke en beknopte wijze vermeld:
 - a. het soort krediet;
 - b. de identiteit en geografische adressen van de overeenkomstsluitende partijen en in voorkomend geval de identiteit en het geografische adres van de betrokken kredietbemiddelaar;
 - c. de duur van de kredietovereenkomst;
 - d. het totale kredietbedrag en de voorwaarden voor kredietopneming;
 - e. in geval van een krediet in de vorm van uitstel van betaling voor een goed of een dienst, dan wel van een gelieerde kredietovereenkomst, het goed of de dienst ter financiering waarvan het krediet strekt en de contante prijs daarvan;
 - f. de debetrentevoet, de voorwaarden die de toepassing van deze rentevoet regelen en voor zover beschikbaar, indices of referentierentevoeten die betrekking hebben op de aanvankelijke debetrentevoet, alsmede de termijnen, voorwaarden en procedures voor wijziging ervan;
 - g. indien naargelang van de verschillende omstandigheden verschillende debetrentevoeten worden toegepast, de onder f genoemde informatie met betrekking tot alle toepasselijke rentevoeten;
 - h. het jaarlijkse kostenpercentage en het totale door de consument te betalen bedrag, berekend bij het sluiten van de kredietovereenkomst, alsmede alle bij de berekening van dit percentage gebruikte hypothesen;
 - i. het bedrag, het aantal en de frequentie van de door de consument te verrichten betalingen, en, in voorkomend geval, de volgorde waarin de betalingen aan de verschillende openstaande saldi tegen verschillende debetrentevoeten worden toegerekend met het oog op aflossing;
 - j. in geval van aflossing van het kapitaal van een kredietovereenkomst met vaste looptijd, het recht van de consument om gratis en op verzoek op enig ogenblik tijdens de loop van de kredietovereenkomst een overzicht van de rekening in de vorm van een aflossingstabel te

ontvangen;

k. indien kosten en interesten worden betaald zonder aflossing van het kapitaal, een overzicht van de termijnen en voorwaarden voor de betaling van de rente en periodiek en niet-periodieke bijbehorende kosten;

l. de eventuele kosten voor het aanhouden van een of meer rekeningen voor de boeking van zowel betalingen als kredietopnemingen, tenzij het openen van een rekening facultatief is, tezamen met de kosten voor het gebruik van een betaalmiddel voor zowel betalingen als kredietopnemingen, andere uit de kredietovereenkomst voortvloeiende kosten, alsmede de voorwaarden waaronder die kosten kunnen worden gewijzigd;

m. de op het tijdstip van het sluiten van de kredietovereenkomst geldende rentevoet ingeval van betalingsachterstand daarvan alsmede de wijzigingsmodaliteiten en, in voorkomend geval, kosten van niet-nakoming;

n. een waarschuwing betreffende de gevolgen van wanbetaling;

o. dat in voorkomend geval notariskosten in rekening worden gebracht;

p. de eventueel gevraagde zekerheden en verzekeringen;

q. het al dan niet bestaan van het in artikel 65 bedoelde recht van ontbinding van de kredietovereenkomst en de termijn voor de uitoefening daarvan, alsmede andere uitoefeningsvoorwaarden, zoals informatie over de verplichting voor de consument om overeenkomstig artikel 65 lid 3 het opgenomen kapitaal en de rente te betalen en het bedrag van de lopende rente per dag;

r. informatie over de uit artikel 66 voortvloeiende rechten en de voorwaarden voor de uitoefening daarvan;

s. het in artikel 67 bedoelde recht op vervroegde aflossing, de hiervoor te volgen procedure alsmede, in voorkomend geval, informatie over het recht van de kredietgever op een vergoeding en de wijze waarop deze vergoeding wordt vastgesteld;

t. de procedure voor de uitoefening van het in artikel 64 bedoelde recht van beëindiging van de kredietovereenkomst;

u. of voor de consument buitengerechtelijke klachten- en beroepsprocedures openstaan en, indien dit het geval is, hoe hij die procedures kan inleiden;

v. in voorkomend geval, de overige contractvoorwaarden, en

w. in voorkomend geval, naam en adres van de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

3. De aflossingstabel, bedoeld in lid 2, onder j, geeft de te betalen bedragen en de betalingstermijnen en voorwaarden aan. In de aflossingstabel wordt elke periodieke betaling uitgesplitst in afgelost kapitaal, op basis van de debetrentevoet berekende rente en, in voorkomend geval, bijkomende kosten. Indien krachtens de kredietovereenkomst het rentepercentage niet vast is of de bijkomende kosten kunnen worden gewijzigd, wordt in de aflossingstabel op een duidelijke en beknopte wijze vermeld dat de gegevens van de tabel alleen gelden tot de wijziging van de debetrentevoet of van de bijkomende kosten overeenkomstig de kredietovereenkomst.

4. In geval van toepassing van de leden 2, onder j, en 3 stelt de kredietgever, gratis en op elk ogenblik tijdens de loop van de kredietovereenkomst, een overzicht van de rekening in de vorm van een aflossingstabel ter beschikking aan de consument.

5. De ingevolge de leden 2 en 3 te verstrekken informatie bij een kredietovereenkomst waarbij de betalingen door de consument niet tot een directe overeenkomstige aflossing van het totale kredietbedrag leiden, maar dienen voor kapitaalvorming gedurende de termijnen en onder de voorwaarden die zijn vastgesteld in de kredietovereenkomst of in een nevenovereenkomst, bevat een duidelijke en beknopte vermelding dat dergelijke kredietovereenkomsten niet voorzien in een garantie tot terugbetaling van het totale uit hoofde van de kredietovereenkomst opgenomen kredietbedrag, tenzij die garantie wordt gegeven.

6. Bij kredietovereenkomsten die in de vorm van een geoorloofde debetstand op een rekening overeenkomstig artikel 58 lid 3 worden verleend, worden op duidelijke en beknopte wijze vermeld:

- a. het soort krediet;
- b. de identiteit en het geografische adres van de overeenkomstsluitende partijen en, in voorkomend geval, de identiteit en het geografische adres van de betrokken kredietbemiddelaar;
- c. de duur van de kredietovereenkomst;
- d. het totale kredietbedrag en de voorwaarden voor kredietopneming;
- e. de debetrentevoet, de voorwaarden die de toepassing van deze rentevoet regelen, en, voor zover beschikbaar, indices of referentierentevoeten die betrekking hebben op de aanvankelijke debetrentevoet, alsook de termijnen, de voorwaarden en de procedure voor wijziging van de debetrentevoet;
- f. indien naargelang van de verschillende omstandigheden verschillende debetrentevoeten worden toegepast, de onder e genoemde informatie met betrekking tot alle toepasselijke rentevoeten;
- g. in voorkomend geval, de vermelding dat de consument te allen tijde gevraagd kan worden het kredietbedrag volledig terug te betalen;
- h. de procedure voor de uitoefening van het in artikel 65 bedoelde recht van ontbinding van de kredietovereenkomst, en
- i. de informatie over de vanaf het sluiten van de overeenkomst verschuldigde kosten, alsmede, voor zover van toepassing, de voorwaarden waaronder deze gewijzigd kunnen worden.

Artikel 62

1. In voorkomend geval wordt de consument op papier of op een andere duurzame drager in kennis gesteld van een wijziging van de debetrentevoet voordat de wijziging van kracht wordt. Daarbij wordt het bedrag van de na de inwerkingtreding van de nieuwe debetrentevoet te verrichten betalingen vermeld evenals bijzonderheden betreffende een eventuele wijziging in het aantal of de frequentie van de betalingen.

2. De partijen kunnen echter in de kredietovereenkomst overeenkomen dat de informatie, bedoeld in lid 1, periodiek aan de consument wordt verstrekt indien de wijziging van de debetrentevoet het gevolg is van een wijziging van een referentierentevoet en het publiek via passende middelen kennis kan

nemen van de nieuwe referentierentevoet en de informatie over de nieuwe referentierentevoet ook beschikbaar is in de gebouwen van de kredietgever.

Artikel 63

1. Bij een kredietovereenkomst in de vorm van een geoorloofde debetstand op een rekening als bedoeld in artikel 58 lid 3 wordt de consument regelmatig door middel van een rekeningafschrift op papier of op een andere duurzame drager op de hoogte gebracht van de volgende informatie:

- a) de periode waarop het rekeningafschrift betrekking heeft;
- b) de opgenomen bedragen en de datum van opnemings;
- c) het saldo en de datum van het vorige afschrift;
- d) het nieuwe saldo;
- e) de datum en het bedrag van de door de consument verrichte betalingen;
- f) de toegepaste debetrentevoet;
- g) de eventueel toegepaste kosten, en
- h) in voorkomend geval, het te betalen minimumbedrag.

2. De consument wordt, voordat de betreffende wijziging van kracht wordt, op papier of op een andere duurzame drager in kennis gesteld van verhogingen van de debetrentevoet of van de kosten.

3. De partijen kunnen in de kredietovereenkomst overeenkomen dat informatie over wijzigingen van de debetrentevoet door middel van het rekeningafschrift, bedoeld in lid 1, moet worden verstrekt, indien de wijziging van de debetrentevoet het gevolg is van een wijziging van een referentierentevoet en het publiek via passende middelen kennis kan nemen van de nieuwe referentierentevoet en de informatie over de nieuwe referentierentevoet ook beschikbaar is in de gebouwen van de kredietgever.

Artikel 64

1. De consument kan een kredietovereenkomst met onbepaalde looptijd te allen tijde kosteloos beëindigen. Indien partijen een opzeggingstermijn zijn overeengekomen, mag deze termijn niet langer zijn dan één maand.

2. De kredietgever kan, indien dit in de kredietovereenkomst is overeengekomen, een kredietovereenkomst met onbepaalde looptijd beëindigen door de consument met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste twee maanden een opzegging te doen toekomen op papier of op een andere duurzame drager.

3. De kredietgever kan, indien dit in de kredietovereenkomst is overeengekomen, op objectieve gronden de consument het recht ontnemen om op grond van een kredietovereenkomst met onbepaalde looptijd krediet op te nemen. De kredietgever stelt de consument, op papier of op een andere duurzame drager, indien mogelijk van tevoren en uiterlijk onmiddellijk na deze ontneming,

van deze ontneming in kennis, alsook van de gronden hiervoor, tenzij het verstrekken van dergelijke informatie op grond van andere communautaire wetgeving is verboden of indruist tegen doelstellingen van openbare orde of openbare veiligheid.

Artikel 65

1. De consument heeft het recht om de kredietovereenkomst zonder opgave van redenen te ontbinden gedurende veertien kalenderdagen na:
 - a. de dag van de sluiting van de kredietovereenkomst, of
 - b. de dag waarop de consument de contractuele voorwaarden en informatie overeenkomstig artikel 61 ontvangt, als die dag later valt dan de onder a bedoelde dag.
2. De consument oefent het recht, bedoeld in lid 1, uit door binnen de gestelde termijn een daartoe strekkende kennisgeving te richten tot de kredietgever. De kennisgeving is in lijn met de door de kredietgever ingevolge artikel 61 lid 2, onder q, verstrekte informatie en wordt gedaan op een wijze die voor bewijs vatbaar is. De gestelde termijn is in acht genomen indien, een kennisgeving op papier of op een andere duurzame drager waarover de kredietgever beschikt en waartoe hij toegang heeft, vóór het verstrijken van de termijn is verzonden.
3. In geval van ontbinding van de kredietovereenkomst overeenkomstig lid 1 betaalt de consument het kapitaal aan de kredietgever terug met de op dit kapitaal lopende rente vanaf de datum waarop het krediet is verstrekt tot de datum waarop het kapitaal wordt terugbetaald. De verschuldigde debetrente wordt berekend aan de hand van de overeengekomen debetrentevoet. De terugbetaling moet onverwijld en uiterlijk binnen 30 kalenderdagen na de verzending van de kennisgeving, bedoeld in lid 2, plaatsvinden.
4. De kredietgever heeft bij toepassing van lid 1 geen recht op een andere vergoeding van de consument dan die welke verschuldigd is volgens lid 3, met uitzondering van de vergoeding voor niet voor terugbetaling in aanmerking komende kosten die de kredietgever aan een overheidsorgaan heeft betaald.
5. Indien door de kredietgever of een derde partij op grond van een onderlinge overeenkomst een nevendienst in verband met de kredietovereenkomst wordt verricht, brengt de ontbinding van de kredietovereenkomst overeenkomstig lid 1, van rechtswege mee dat de consument niet langer aan de nevendienst gebonden is.
6. Indien de consument overeenkomstig lid 1 een recht van ontbinding heeft, zijn andere bepalingen die een soortgelijk recht op ontbinding aan de consument toekennen, niet van toepassing.

Artikel 66

1. Indien de consument een overeenkomst voor de levering van een goed of het verrichten van een dienst krachtens artikel 65 heeft ontbonden, is hij evenmin langer gebonden aan de daarmee gelieerde kredietovereenkomst.

2. Indien onder de gelieerde kredietovereenkomsten vallende goederen niet of slechts gedeeltelijk geleverd worden of niet beantwoorden aan de voorwaarden van de overeenkomst voor de levering van de goederen en de consument zijn rechten ter zake daarvan jegens de leverancier heeft ingeroepen, maar er niet in is geslaagd te verkrijgen waarop hij volgens de genoemde overeenkomst recht heeft, is de consument gerechtigd zijn rechten jegens de kredietgever geldend te maken.

3. Indien onder de gelieerde kredietovereenkomsten vallende diensten niet of slechts gedeeltelijk verricht worden of niet beantwoorden aan de voorwaarden van de overeenkomst voor het verrichten van de diensten en de consument zijn rechten ter zake daarvan jegens de dienstenaanbieder heeft ingeroepen, maar er niet in is geslaagd te verkrijgen waarop hij volgens de genoemde overeenkomst recht heeft, is de consument gerechtigd zijn rechten jegens de kredietgever geldend te maken.

Artikel 67

1. De consument heeft het recht om zich te allen tijde volledig of gedeeltelijk van zijn verplichtingen op grond van een kredietovereenkomst te kwijten. In dat geval heeft hij recht op een verlaging van de totale kredietkosten, bestaande uit de interesten en de kosten gedurende de resterende duur van de overeenkomst.

2. De kredietgever heeft in geval van een vervroegde aflossing recht op een billijke en objectief gegronde vergoeding voor eventuele kosten die rechtstreeks verband houden met de vervroegde aflossing, mits de vervroegde aflossing valt in een termijn waarvoor een vaste debetrentevoet geldt. Indien de termijn tussen de vervroegde aflossing en het overeengekomen einde van de kredietovereenkomst meer bedraagt dan één jaar, mag de vergoeding niet hoger zijn dan 1% van het vervroegd afgeloste kredietbedrag. Indien de termijn tussen de vervroegde aflossing en het overeengekomen einde van de kredietovereenkomst niet meer bedraagt dan één jaar, mag de vergoeding ten hoogste 0,5 % van het vervroegd afgeloste kredietbedrag bedragen. De vergoeding mag niet hoger zijn dan het rentebedrag dat de consument zou hebben betaald gedurende de termijn tussen de vervroegde aflossing en het overeengekomen einde van de kredietovereenkomst.

3. De kredietgever kan de consument geen vergoeding als bedoeld in lid 2 in rekening brengen:

a. indien de vervroegde aflossing heeft plaatsgevonden uit hoofde van een verzekeringscontract dat bedoeld is om een kredietaflossingsgarantie te bieden;

b. in geval van een geoorloofde debetstand op een rekening,

of

c. indien de vervroegde aflossing valt in een termijn waarvoor geen vaste debetrentevoet geldt.

Artikel 68

1. Indien de rechten die de kredietgever op grond van de kredietovereenkomst heeft, dan wel de overeenkomst zelf, aan een derde worden overgedragen, kan de consument jegens de verkrijger alle verweermiddelen inroepen die hem jegens de oorspronkelijke kredietgever ten dienste stonden, met inbegrip van de bevoegdheid tot verrekening.

2. De consument wordt geïnformeerd over de in lid 1 bedoelde overdracht, behalve indien de oorspronkelijke kredietgever, in overleg met de verkrijger tegenover de consument het krediet verder beheert.

Artikel 69

1. Wanneer de kredietgever in een overeenkomst tot opening van een rekening de consument de mogelijkheid biedt van een overschrijding, wordt in die overeenkomst eveneens de in artikel 6 lid 1, onder e, van de richtlijn bedoelde informatie vermeld. De kredietgever verstrekt die informatie in elk geval op papier of op een andere duurzame drager en op gezette tijden.

2. In geval van een aanzienlijke overschrijding gedurende meer dan een maand brengt de kredietgever de consument, op papier of op een andere duurzame drager, op de hoogte van:

- a. de overschrijding;
- b. het betreffende bedrag;
- c. de debetrentevoet, en
- d. de eventuele toepasselijke boetes, kosten of rente wegens achterstand.

AFDELING 4 Jaarlijks kostenpercentage

Artikel 70

Het jaarlijkse kostenpercentage wordt door de kredietgever berekend overeenkomstig artikel 19 van de Richtlijn.

AFDELING 5 Kredietgevers en kredietbemiddelaars

Artikel 71

1. Indien de kredietovereenkomst wordt gesloten door tussenkomst van een kredietbemiddelaar, wordt door deze in voor de consument bestemde documenten de omvang van zijn volmacht vermeld en tevens of hij exclusief met één of meer kredietgevers dan wel als onafhankelijk bemiddelaar werkt.

2. Het bedrag van de vergoeding die de consument aan de kredietbemiddelaar dient te betalen voor zijn dienstverlening, wordt kenbaar gemaakt aan de consument en voor de sluiting van de kredietovereenkomst op papier of een andere duurzame drager tussen de consument en de kredietbemiddelaar overeengekomen.

3. De kredietbemiddelaar is verplicht de vergoeding die de consument aan hem dient te betalen voor zijn dienstverlening, mee te delen aan de kredietgever teneinde het jaarlijkse kostenpercentage te kunnen berekenen.

4. Indien de kredietbemiddelaar niet aan zijn in de leden 1 tot en met 3 bedoelde verplichtingen voldoet, is de consument geen vergoeding voor zijn dienstverlening verschuldigd.

AFDELING 6 Slotbepalingen

Artikel 72

1. Van het bepaalde bij deze titel kan niet ten nadele van de consument worden afgeweken, tenzij in de wet anders is bepaald.
2. Aan de consument kan, indien de overeenkomst naar zijn aard of doel onder de richtlijn valt, de hem krachtens deze titel toegekende bescherming niet worden ontzegd, ongeacht de vorm van de kredietovereenkomst.
3. Aan de consument kan, indien de kredietovereenkomst een nauwe band heeft met het grondgebied van een of meer lidstaten van de Europese Unie, de hem krachtens de richtlijn door het recht van die staat toegekende bescherming niet worden ontzegd, doordat het recht van een derde land wordt gekozen.

B

In titel 7A.5A komt artikel 1576e te vervallen.

Artikel II

De Wet op het consumentenkrediet wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 vervalt onderdeel p.

B

Artikel 2 komt als volgt te luiden:

Artikel 2

Onverminderd de bepalingen van titel 2A van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek gelden voor de daar geregelde kredietovereenkomsten de volgende bepalingen.

C

De artikelen 3, 4, 5, 30, 32, 37 en 38, onderdeel b, 39 en 45 vervallen.

Artikel III

De Wet op het financieel toezicht wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1:1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In alfabetische volgorde wordt een definitie ingevoegd, luidende:

geoorloofde debetstand: door een aanbieder van krediet aan een consument toegestaan debetsaldo van een rekening;

2. De definitie van *krediet* komt te luiden:

krediet:

a. het aan een consument ter beschikking stellen van een geldsom, ter zake waarvan de consument gehouden is een of meer betalingen te verrichten;

b. het aan een consument verlenen van een dienst of verschaffen van het genot van een roerende zaak, financieel instrument of beleggingsobject, dan wel het aan een consument of een derde ter beschikking stellen van een geldsom ter zake van het aan die consument verlenen van een dienst of verschaffen van het genot van een roerende zaak, financieel instrument of beleggingsobject, ter zake waarvan de consument gehouden is een of meer betalingen te verrichten, met uitzondering van doorlopende dienstverlening en doorlopende levering van dezelfde soort roerende zaken, financieel instrumenten of beleggingsobjecten, waarbij de consument gehouden is in termijnen te betalen zolang de doorlopende dienstverlening of doorlopende levering plaatsvindt.

3. De definitie van *effectief kredietvergoedingspercentage* vervalt.

B

Artikel 1:20 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.

2. Onderdeel a van het eerste lid (nieuw) komt te luiden:

a. het krachtens een wettelijke bepaling aanbieden van krediet met een doelstelling van algemeen belang aan een beperkt publiek,

1°. rentevrij of tegen een lagere dan op de markt gebruikelijke rentevoet, of

2°. tegen een rentevoet die niet hoger is dan de op de markt gebruikelijke rentevoet en onder voorwaarden die voor de consument gunstiger zijn dan de op de markt gebruikelijke voorwaarden;.

3. Onderdeel c van het eerste lid (nieuw) komt te luiden:

c. financiële diensten met betrekking tot krediet dat door een werkgever als nevenactiviteit wordt aangeboden aan uitsluitend zijn werknemers

1°. tegen een lagere dan op de markt gebruikelijke rentevoet, of

2°. tegen een rentevoet die niet hoger is dan de op de markt gebruikelijke rentevoet en onder voorwaarden die voor de consument gunstiger zijn dan de op de markt gebruikelijke voorwaarden;.

4. Onderdeel f van het eerste lid (nieuw) komt te luiden:

f. financiële diensten met betrekking tot krediet dat binnen drie maanden dient te worden afgelost en terzake waarvan slechts onbetekenende kosten aan de consument in rekening worden gebracht.

5. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. Deze wet, met uitzondering van de artikelen 4:19, 4:22, 4:33 en 4:35, is niet van toepassing op financiële diensten met betrekking tot een geoorloofde debetstand waarbij de consument is gehouden binnen een maand af te lossen.

C

Na artikel 4:2a wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 4:2b

Met uitzondering van de artikelen 4:19, 4:22, 4:32, 4:33, 4:34 en 4:35 is dit deel niet van toepassing op financiële diensten met betrekking tot een geoorloofde debetstand waarbij de consument is gehouden binnen drie maanden af te lossen..

D

Artikel 4:32 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na “kredietregistratie” toegevoegd: dat aan alle aanbieders van krediet die gevestigd zijn in een lidstaat toegang biedt onder dezelfde voorwaarden.

2. Onder vernummering van het tweede tot derde lid wordt na het eerste lid een lid ingevoegd, luidende:

2. Indien een aanbieder van krediet op grond van de raadpleging van een stelsel van kredietregistratie besluit een consument geen krediet te verlenen, stelt hij de consument onverwijld en kosteloos in kennis van het resultaat van deze raadpleging en van de in het geraadpleegde stelsel opgenomen inlichtingen.

E

Artikel 4:33 komt te luiden:

Artikel 4:33

1. Voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake krediet verstrekt de aanbieder van krediet, indien van toepassing op basis van de door de consument kenbaar gemaakte voorkeur en verstrekte informatie, aan de consument informatie met het oog op een adequate beoordeling van het krediet.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat in afwijking van het eerste lid een aanbieder van krediet in daarbij te bepalen gevallen de in het eerste lid bedoelde informatie geheel of gedeeltelijk na het aangaan van de overeenkomst verstrekt.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld omtrent de voorwaarden waaraan de informatie, bedoeld in het eerste lid, voldoet.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen vormen van krediet worden aangewezen waarop het eerste lid niet van toepassing is.
5. Artikel 4:19, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op de informatie, bedoeld in het eerste lid.
6. Het eerste lid is niet van toepassing op een aanbieder van krediet indien het krediet wordt aangeboden door tussenkomst van een bemiddelaar, anders dan als nevenactiviteit.

F

Artikel 4:34 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake krediet of aan een verhoging van het plafond of de som van de bedragen die op grond van het krediet aan de consument ter beschikking worden gesteld, wint een aanbieder van krediet in het belang van de consument informatie in over diens financiële positie en beoordeelt hij, ter voorkoming van overkreditering van de consument, of het aangaan onderscheidenlijk de verhoging verantwoord is.
2. In het tweede lid wordt na de zinsnede “gaat geen overeenkomst inzake krediet aan met een consument” ingevoegd: en gaat niet over tot verhoging van het plafond of de som van de bedragen die op grond van het krediet aan de consument ter beschikking worden gesteld.

G

Na artikel 4:74 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4:74a

Artikel 4:33, eerste tot en met vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op een bemiddelaar in krediet, tenzij de bemiddelaar slechts bij wijze van nevenactiviteit bemiddelt in krediet.

Artikel IV

Op een overeenkomst inzake krediet die tot stand is gekomen voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, blijft het recht zoals dat gold voor dat tijdstip van toepassing.

Artikel V

Deze wet treedt in werking met ingang van 12 mei 2010. Indien het Staatsblad waarin deze wet wordt geplaatst, wordt uitgegeven na 12 mei 2010, treedt zij in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Minister van Financiën,
W. J. Bos

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

1. Inleiding

Op 23 april 2008 is tot stand gekomen Richtlijn nr. 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PbEU L 133/66) (hierna: richtlijn). De richtlijn beoogt twee zaken. Ten eerste wil de richtlijn bijdragen aan de goede werking van de interne markt. Verschillen in de nationale wetgeving inzake consumentenkredietovereenkomsten van de lidstaten van de Europese Unie brengen belemmeringen voor de interne markt en concurrentievervalsing mee. Met behulp van de richtlijn wordt de nationale wetgeving van de lidstaten geharmoniseerd, waardoor de verschillen in de nationale wetgeving en daarmee de belemmeringen voor de interne markt worden weggenomen. De Europese wetgever heeft bij de totstandkoming van de richtlijn als uitgangspunt gehanteerd dat communautaire voorschriften worden geïntroduceerd die voldoende inspelen op de ontwikkelingen op de interne markt betreffende nieuwe kredietvormen en zodoende toekomstgericht zijn en een bijdrage leveren aan een modern consumentenkrediet.

Ten tweede wil de richtlijn de consument bescherming bieden bij het sluiten van kredietovereenkomsten, teneinde diens vertrouwen niet te schaden en het vrije verkeer van kredietaanbiedingen voor zowel kredietgevers als kredietnemers optimaal te laten functioneren. De richtlijn gaat grotendeels uit van volledige harmonisatie. Hierdoor mogen de lidstaten de consument niet een hoger niveau van consumentenbescherming toekennen dan in de richtlijn is bepaald. Hierdoor zal de wetgeving van de lidstaten na implementatie van de richtlijn op het door de richtlijn gecoördineerde gebied, niet (meer) uiteenlopen (overweging 9 van de preambule).

De richtlijn consumentenkrediet bevat regels die betrekking hebben op de relatie tussen de aanbieder van krediet en de consument, waaronder regels inzake kredietreclame, informatieverstrekking, de beoordeling van de kredietwaardigheid en de inhoud van de kredietovereenkomst. Sommige bepalingen van de richtlijn gelden ook voor kredietbemiddelaars of zijn daar uitsluitend op van toepassing (overwegingen 16, 17, 23, 24 en 27 van de preambule). Tevens wordt de toegang tot gegevensbanken voor kredietaanbieders uit andere lidstaten geregeld.

2. Volledige harmonisatie

Vooropgesteld moet worden dat de richtlijn in gevolge artikel 1 tot doel heeft bepaalde aspecten van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake consumentenkredietovereenkomsten te harmoniseren. Ten aanzien van de aspecten die niet door deze richtlijn geharmoniseerd zijn, behouden de Lidstaten de bevoegdheid zelf wettelijke regels te stellen (overweging 11 van de preambule).

De richtlijn beoogt, zoals in de inleiding is aangegeven, een volledige harmonisatie tot stand te brengen op het terrein waarop zij van toepassing is. Dat neemt niet weg dat in artikel 2 van de richtlijn in twee opzichten aan de lidstaten een zekere mate van vrijheid is gelaten. In de eerste plaats wordt in artikel 2 lid 2 een aantal kredietovereenkomsten opgesomd, waarop de richtlijn niet van toepassing is, maar waarop de lidstaten het richtlijnrecht wel geheel of gedeeltelijk van toepassing kunnen verklaren, zoals wordt gezegd in overweging 10 van de preambule van de richtlijn. In de tweede plaats bevatten de leden 5 en 6 van artikel 2 de mogelijkheid om de richtlijn in de daar bedoelde gevallen slechts gedeeltelijk van toepassing te verklaren. Daarnaast opent de richtlijn op verschillende plaatsen de mogelijkheid voor de lidstaten een bepaalde bepaling niet toe te passen. Men zie bijvoorbeeld de artikelen 4 lid 1, tweede zin, 6 lid 2 en 10 lid 5, onder f. Ook bepaalt de richtlijn in een aantal gevallen dat het nationale recht op een bepaald punt van toepassing blijft. Men zie de artikelen 14 lid 7, 15 lid 3 en 18 lid 3.

Ten aanzien van kredietbemiddelaars hebben de lidstaten meer vrijheid, nu de richtlijn alleen bepaalde verplichtingen van de kredietbemiddelaars jegens de consumenten regelt. Het staat de lidstaten vrij om bijkomende verplichtingen voor kredietbemiddelaars te handhaven of in te voeren die betrekking hebben op aspecten van de kredietovereenkomst die niet in de richtlijn geregeld worden. Zo kunnen de lidstaten bijvoorbeeld voorwaarden stellen waaronder een kredietbemiddelaar een vergoeding mag krijgen vanwege een consument die een beroep heeft gedaan op zijn diensten (overweging 17 van de preambule).

3. Wijze van implementatie

De Implementatie van de richtlijn vindt plaats door de introductie in Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek van een nieuwe titel betreffende consumentenkredietovereenkomsten en aanpassing van de Wet op het consumentenkrediet, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de onderliggende lagere regelgeving.

Titel 7.2A Burgerlijk Wetboek

1. In een nieuwe titel 2A van Boek 7 worden de privaatrechtelijke bepalingen van de richtlijn geïmplementeerd. De kern daarvan is te vinden in hoofdstuk IV van de richtlijn, geïmplementeerd in de voorgestelde afdeling 3 van deze titel. Deze bepalingen betreffen vorm en inhoud van de consumentenkredietovereenkomst en de bescherming van de consument door de aan deze toegekende rechten.

Deze regeling wordt voorafgegaan door de afbakening van het toepassingsgebied in afdeling 1, waar de artikelen 1 tot en met 3 van de richtlijn worden geïmplementeerd, en afdeling 2 betreffende de informatieverplichtingen van de artikelen 4 tot en met 7 van de richtlijn. Voor wat betreft deze informatieverplichtingen wordt hier zoveel mogelijk naar de tekst van de richtlijnartikelen zelf verwezen. Het gaat daarbij om het privaatrechtelijk effect dat deze artikelen hebben, zowel op de inhoud van de door de consument te sluiten kredietovereenkomst als op de vraag of sprake is van een oneerlijke handelspraktijk, wanneer de informatievoorschriften niet door de kredietgever in acht zijn

genomen. Men zie de artikelen 7:59 en 7:60 en de toelichting daarbij. Een en ander doet niet af aan de noodzaak tot een verdere, op het bestuursrecht gerichte implementatie van deze richtlijnvoorschriften in de Wft en het daarop stoelende Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (hierna Bgfo). Men zie in dit wetsvoorstel artikel III onder E en G betreffende de daar voorgestelde artikelen 4:33 en 4:74a van de Wft.

Voorts is in artikel 7:70 een bepaling opgenomen die correspondeert met artikel 19 van de richtlijn betreffende de vaststelling van het jaarlijks kostenpercentage, terwijl artikel 7:71 zorgt voor implementatie van artikel 21 van de richtlijn inzake bepaalde verplichtingen van de kredietbemiddelaar tegenover consumenten..

De slotbepaling die correspondeert met artikel 22 van de richtlijn geeft aan in hoeverre titel 2A van dwingend recht is.

2. De plaatsing van de voormelde regeling in Boek 7 ligt voor de hand, nu de regeling van titel 2A neerkomt op een nieuwe "bijzondere overeenkomst". Omdat het hier een overeenkomst van financiële aard betreft, die mede kan strekken ter financiering van bijvoorbeeld een koopovereenkomst is zij geplaatst na titel 7.1 betreffende koop en titel 7.2 betreffende financiëlezekerheidsovereenkomsten. De plaatsing in Boek 7 brengt mee dat algemene regels van het contractenrecht uit de Boeken 3 en 6 van toepassing zijn, voor zover zij met het richtlijnrecht in titel 2A te verenigen zijn.

De voorgestelde regeling volgt zoveel mogelijk letterlijk de bepalingen van de richtlijn, ook voor wat betreft volgorde en indeling. De regeling dient immers steeds in overeenstemming met de richtlijn te worden uitgelegd. Het gaat in tal van bepalingen om bescherming van de consument. Het is ook daarom wenselijk dat, als er vragen van uitleg aan het Hof van Justitie van de EG moeten worden gesteld, onmiddellijk duidelijk is op welke punten van de richtlijn uitleg nodig is. Ook bijvoorbeeld de kantonrechter moet dergelijke vragen eventueel ambtshalve kunnen stellen.

3. Het onderhavige wetsvoorstel beoogt uitsluitend te regelen wat noodzakelijk is voor de implementatie van de richtlijn.

Nu op Europees niveau de regels met betrekking tot het consumentenkrediet voorlopig zijn uitgekrisalliseerd, is de tijd ook rijp om gevolg te geven aan de toezegging in het verleden bij diverse gelegenheden gedaan om de overgebleven privaatrechtelijke materie van de Wet op het consumentenkrediet alsmede de materie van de koop op afbetaling en de huurkoop in titel 7A.5A van het BW en in de Tijdelijke Wet huurkoop onroerende zaken tezamen in een nieuwe titel in Boek 7 BW te regelen, waarbij rekening kan worden gehouden met de voorgestelde regels van het onderhavige wetsvoorstel.

Het is evenwel niet wenselijk geacht deze materie in het implementatievoorstel op te nemen, nu zich dat beperkt tot de zuivere implementatie van de richtlijn. Wel wordt al tegelijk met het onderhavige implementatievoorstel een wetsvoorstel voorbereid dat de voormelde materie zal bevatten en dat na de implementatiewetgeving zal worden ingediend. De behandeling van het wetsvoorstel dat de implementatie regelt, behoeft niet op de behandeling van voormeld wetsvoorstel te wachten, nu beide onafhankelijk van elkaar in werking kunnen treden.

Wet op het financieel toezicht (Wft)

In de Wft worden in de eerste plaats voorschriften opgenomen betreffende de in reclame en precontractuele informatie op te nemen standaardinformatie. Deze voorschriften zijn gegrond op de uit de artikelen 4 tot en met 7 van de richtlijn.

Daarnaast wordt ook de verplichting voor de kredietgever om voorafgaand aan het sluiten van de kredietovereenkomst de kredietwaardigheid van een de consument te beoordelen, in de Wft opgenomen (artikel 8 van de richtlijn).

Tot slot wordt in de Wft de toegang tot gegevensbanken geregeld (artikel 9 van de richtlijn). De exacte inhoud van de informatieverplichtingen en de uitvoeringsvoorschriften inzake de kredietwaardigheidstoets en de toegang tot gegevensbanken zal nader worden uitgewerkt in het, op de Wft gebaseerde, Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (hierna: Bgfo).

4. Verhouding tot de richtlijn betaaldiensten

In verband met het verlenen van betaaldiensten kan het voorkomen dat een betaalinstelling krediet verleent. Dit is bijvoorbeeld het geval bij creditcards. Artikel 16, derde lid, van Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betaaldiensten in de interne markt geeft de voorwaarden waaraan deze kredietverlening moet voldoen. In artikel 16, vijfde lid, is bepaald dat andere communautaire of nationale wetgeving met betrekking tot kredietverlening hierdoor onverlet wordt gelaten. De bepalingen van dit wetsvoorstel zijn dus ook op deze kredietverlening van toepassing.

5. Gevolgen voor het bedrijfsleven

1. Inleiding

In deze paragraaf worden de nalevingskosten weergegeven als gevolg van de implementatie van de richtlijn consumentenkrediet in dit wetsvoorstel en de daarop gebaseerde lagere regelgeving. De nalevingskosten kunnen worden uitgesplitst in administratieve lasten en overige nalevingskosten. Onder administratieve lasten worden verstaan de kosten die het bedrijfsleven moet maken om te voldoen aan informatieverplichtingen aan de overheid voortvloeiend uit wet- en regelgeving. De overige nalevingskosten bestaan uit andere kosten die het bedrijfsleven moet maken om aan de inhoudelijke verplichtingen te voldoen die wet- en regelgeving stellen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan informatieverplichtingen aan consumenten. Administratieve lasten worden niet door dit wetsvoorstel gecreëerd.

2. Cijfers met betrekking tot kredietverlening

In 2008 hebben Nederlandse consumenten volgens de cijfers van het CBS voor 10,8 miljard euro aan nieuwe consumptieve kredieten afgesloten. Het gemiddelde bedrag per consumptieve lening is

volgens het EIM-onderzoek dat de minister van Financiën in 2007 heeft laten uitvoeren ongeveer €15.000 euro. Dit betekent dat er op jaarbasis 720.000 nieuwe kredieten worden afgesloten. Daarnaast zijn er kredieten met een looptijd korter dan drie maanden waarop de kredietregels op basis van dit wetsvoorstel ook van toepassing worden. Schatting is dat het om ongeveer 100.000 kredieten per jaar gaat, waardoor het totale aantal nieuwe consumptieve kredieten op jaarbasis uitkomt op 820.000. Daarnaast wordt een verlicht regime geïntroduceerd voor kredieten in de vorm van een geoorloofde debetstand, waarbij is overeengekomen dat de ter zake verschuldigde betaling van de consument op verzoek of binnen een termijn van één tot drie maanden plaatsvindt. In de praktijk vallen hoofdzakelijk roodstandfaciliteiten onder deze categorie. Schatting is dat per jaar ongeveer 200.000 nieuwe roodstandfaciliteiten worden aangevraagd en 75.000 mensen overstappen naar een andere bank. Het gaat dus om 275.000 nieuwe roodstandfaciliteiten per jaar. Indien de verschuldigde betaling binnen één maand dient plaats te vinden, kan worden volstaan met het verstrekken van bepaalde precontractuele informatie. Schatting is dat 75.000 van de 275.000 roodstanden binnen één maand dienen te worden afgelost. Daardoor zal het verlicht regime van toepassing zijn op 200.000 roodstandfaciliteiten. Van de 627 financiële ondernemingen die in Nederland een vergunning hebben voor het (mede) aanbieden van consumptief krediet, maken er ongeveer 70 van deze vergunning gebruik. Daarnaast zijn er 6450 bemiddelaars in consumptief krediet op de Nederlandse markt actief.

3. Nalevingskosten op verschillende onderdelen van de richtlijn

Artikel 4 van de richtlijn (in reclame op te nemen standaardinformatie): De nieuwe eisen die worden gesteld ten aanzien van de kenmerken van het krediet zijn op onderdelen anders, maar niet zwaarder dan de huidige verplichting. De nieuwe regels zullen weliswaar tot aanpassing van de reclames nopen, maar dit geschiedt ook thans al regelmatig. Om die reden kan niet worden geconcludeerd dat uit de implementatie van artikel 4 noemenswaardige nalevingskosten voortvloeien. De kosten voor de berekening van het jaarlijks kostenpercentage worden meegenomen in de nalevingskosten met betrekking tot de precontractuele informatie.

Artikelen 5 en 6 van de richtlijn (precontractuele informatie): Deze bepalingen zullen naar verwachting de meeste nalevingskosten veroorzaken in dit wetsvoorstel. Allereerst vergt deze bepaling een éénmalige investering van alle kredietaanbieders en -bemiddelaars om de systemen zodanig aan te passen dat standaardinformatie bij elke nieuwe kredietverlening eenvoudig kan worden verstrekt. Hieronder valt ook de toepassing van de formule die moet worden gebruikt voor de berekening van het jaarlijks kostenpercentage. Daarnaast zijn er extra structurele nalevingskosten omdat de precontractuele informatie gedeeltelijk toegesneden moet zijn op de voorkeuren van de consument. Bij krediet in de vorm van een geoorloofde debetstand waarbij is overeengekomen dat de ter zake verschuldigde betaling van de consument op verzoek of binnen een termijn van één tot drie maanden plaatsvindt, is de verplicht te verschaffen precontractuele informatie beperkter (artikel 6 van de

richtlijn). Bovendien heeft de kredietverstrekker of -bemiddelaar de keuze om al dan niet gebruik te maken van het standaardformulier uit de bijlage van de richtlijn.

De éénmalige kosten zullen per onderneming aanzienlijk kunnen verschillen, omdat de kosten voor aanpassing van de systemen mede afhankelijk is van de grootte van de onderneming. Daarnaast zal het veelal voorkomen dat bijvoorbeeld kredietbemiddelaars gebruik kunnen maken van systeemaanpassingen van aanbieders. De gemiddelde kosten voor aanpassing van de systemen worden geschat op € 20.000,- waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen toepassing van artikel 5 of 6 van de richtlijn. De totale éénmalige nalevingskosten komen daarbij uit op $(70 \times € 10.000,-) + (6450 \times € 10.000,-) = € 65.200.000,-$.

Voor het bepalen van de stijging van de structurele nalevingskosten dienen de kosten die worden gemaakt voor het maken van de standaardinformatie voor een consument te worden vergeleken met de kosten die worden gemaakt voor het huidige kredietprospectus dat alleen op verzoek van de consument hoeft te worden verstrekt. Uitgaande van een half uur extra tijd per kredietverstrekking en een uurtarief voor de betreffende medewerker van € 37,- (het standaard uurtarief voor middelbaar opgeleid personeel) komen de jaarlijkse nalevingskosten uit op $0,5 \times 720.000 \times € 37,- = € 13.320.000,-$. De precontractuele informatie die voor roodstanden moet worden verschaft op grond van artikel 6 van de richtlijn is aanzienlijk minder. Het kan hier gaan om het algemene regime van artikel 6 van de richtlijn of het nog lichtere regime op grond van artikel 6, vijfde lid, van de richtlijn. Bij berekening hiervan wordt uitgegaan van gemiddeld een kwartier die de betreffende medewerker eraan besteedt. De jaarlijkse nalevingskosten komen dan uit op $0,25 \times 275.000 \times € 37,- = € 2.543.750,-$.

Artikel 8 van de richtlijn (toetsing kredietwaardigheid): De implementatie van dit artikel uit de richtlijn, brengt alleen een verandering mee ten aanzien van kredieten met een looptijd korter dan drie maanden. Hieronder valt ook de geoorloofde debetstand, waarbij is overeengekomen dat de ter zake verschuldigde betaling van de consument op verzoek of binnen een termijn van één tot drie maanden plaatsvindt. Het betreffen de hierboven genoemde 100.000 kredieten en de 200.000 nieuwe roodstandfaciliteiten per jaar, waarvoor een verlichte kredietwaardigheidstoets wordt voorgesteld. Schatting is dat uitvoering van deze kredietwaardigheidstoets ongeveer drie kwartier in beslag neemt, waardoor de totale jaarlijkse nalevingskosten op dit onderdeel uitkomen op $0,75 \times 300.000 \times € 37,- = € 8.325.000,-$. Deze kredietwaardigheidstoets is niet van toepassing op reeds lopende roodstanden. Systeemaanpassingen zullen marginaal zijn, omdat de aanbieders van roodstanden bijna altijd ook regulier consumptief krediet aanbieden en daarom al beschikken over de middelen en procedures om de kredietwaardigheidstoets uit te voeren. Éénmalige nalevingskosten zijn dientengevolge op dit onderdeel niet van toepassing.

6. Marktconsultaties

PM.

ARTIKELN

Artikel I

Artikel 7:57

In artikel 7:57 zijn definitiebepalingen opgenomen van begrippen die in de nieuwe titel voorkomen of hiervoor relevant zijn. Daarbij is zoveel mogelijk aangesloten bij de definitiebepalingen zoals deze in artikel 3 van de richtlijn zijn opgenomen. De definitiebepalingen gelden alleen voor de toepassing van de nieuwe titel 2A, zoals in de aanhef van artikel 7:57 lid 1 tot uiting is gebracht.

De meeste definitiebepalingen spreken voor zich, daarom zal alleen nog worden ingegaan op de onderdelen c, d, f, g, i, k en n waarin de begrippen «kredietovereenkomst», «geoorloofde debetstand op een rekening», «kredietbemiddelaar», «totale kosten van het krediet voor de consument», «jaarlijks kostenpercentage», «vaste debetrentevoet» en « gelieerde kredietovereenkomst» worden gedefinieerd.

Onderdeel c (kredietovereenkomst)

Onder het bereik van het begrip «kredietovereenkomst» vallen niet overeenkomsten voor het op continue basis verlenen van diensten of voor de levering van gelijksoortige goederen, waarvoor de consument in termijnen betaalt. Het gaat dan bijvoorbeeld om een verzekeringscontract waarbij de premie in maandelijkse termijnen wordt voldaan. De bij deze overeenkomsten betrokken belangen van de contractsluitende partijen, de op de overeenkomsten van toepassing zijnde voorwaarden en de wijze van uitvoering verschillen sterk van de onder de richtlijn vallende kredietovereenkomsten. Daarom is in artikel 3, onderdeel c, van de richtlijn in de definitie van «kredietovereenkomst» een uitdrukkelijke uitzondering gemaakt voor «overeenkomsten voor doorlopende dienstverlening en doorlopende levering van dezelfde goederen, waarbij de consument, zolang de diensten c.q. goederen worden geleverd, de kosten daarvan in termijnen betaalt». Men zie ook overweging 12 van de preambule van de richtlijn. In artikel 7:57 lid 1, onder c is deze uitzondering overgenomen.

Onderdeel d (geoorloofde debetstand op een rekening)

Ten aanzien van het begrip «geoorloofde debetstand op een rekening» merken wij op dat onder «rekening» niet alleen dient te worden verstaan een betaalrekening, maar bijvoorbeeld ook rekeningen bij postorderbedrijven of online-shops.

Onderdeel f (kredietbemiddelaar)

Bij onderdeel 2 moet worden gedacht aan het geval dat bijstand wordt verleend bijvoorbeeld ter zake van een kredietovereenkomst die de bemiddelaar niet zelf aan de consument heeft aangeboden of voorgesteld. Overigens worden organisaties die toestaan dat hun identiteit wordt gebruikt voor het aanprijzen van kredietproducten, zoals kredietkaarten, en die deze producten ook aan hun leden mogen aanbevelen, in het kader van dit wetsvoorstel niet als kredietbemiddelaars beschouwd (overweging 16 van de preambule).

Onderdelen g, k en n (totale kosten van het krediet voor de consument, vaste debetrentevoet, gelieerde kredietovereenkomst))

Deze drie definitiebepalingen dienen gelezen te worden in samenhang met respectievelijk het tweede, vierde en vijfde lid. In verband met de leesbaarheid zijn de in artikel 3, onderdelen g, k en n, van de richtlijn opgenomen begripsbepalingen in artikel 7:57 opgeknipt en deels ondergebracht in voornoemde leden.

Onderdeel i (jaarlijks kostenpercentage)

In de richtlijn wordt bij de omschrijving van het begrip «jaarlijks kostenpercentage» in artikel 3, onderdeel i, verwezen naar de kosten bedoeld in artikel 19 lid 2, waarmee het totale kredietbedrag moet worden vermeerderd. Met deze kosten moeten bedoeld zijn de kosten genoemd in de tweede zin van lid 2 van artikel 19. De eerste zin heeft immers betrekking op de “totale kosten” die in artikel 57 lid 1 onder i worden vooropgesteld. In artikel 57 lid 1 onder i is dit tot uiting gebracht door te verwijzen naar artikel 57 lid 3, waar de kosten, waarmee de totale kosten moeten worden vermeerderd overeenkomstig artikel 19 lid 2, tweede zin, zijn omschreven. Artikel 19 van de richtlijn zelf is geïmplementeerd in artikel 70.

Artikel 7:58

Artikel 7:58 lid 1 komt overeen met artikel 2 lid 1 van de richtlijn en bepaalt dat titel 2A van toepassing is op kredietovereenkomsten.

In het tweede lid worden bepaalde kredietovereenkomsten echter uitgesloten. Deze bepaling is gegrond op artikel 2 lid 2 van de richtlijn, dat bepaalde kredietovereenkomsten van de toepassing van de richtlijn uitsluit. Artikel 2 lid 2 van de richtlijn belet de lidstaten echter niet om in de nationale wet te bepalen dat de bepalingen van de richtlijn toch op die overeenkomsten van toepassing zijn (overweging 10 van de preambule). Gelet hierop zijn de in artikel 2 lid 2 onder c en h van de richtlijn opgenomen uitsluitingen niet overgenomen in artikel 7:58. Dit betekent dat de in deze bepalingen opgenomen kredietovereenkomsten wel onder het toepassingsbereik van titel 2A komen te vallen. Het betreft :

- kredietovereenkomsten voor een totaal kredietbedrag van minder dan € 200 of meer dan € 75 000 (artikel 2 lid 2 onder c van de richtlijn), en
- kredietovereenkomsten die – kort gezegd – worden gesloten met beleggingsondernemingen of met kredietinstellingen waarbij een belegger een transactie bekostigt betreffende bijvoorbeeld de aankoop van aandelen of andere aan effecten gerelateerde financiële producten koopt terwijl de beleggingsonderneming of de kredietinstelling die het krediet verleent ook bij die transactie betrokken is (artikel 2 lid 2 onder h van de richtlijn).

Er is geen reden om de hier bedoelde overeenkomsten uit te zonderen van de bescherming die titel 2A aan de consument biedt. In het bijzonder is moeilijk in te zien waarom een consument bij een lening van meer dan € 75.000 geen bescherming meer zou behoeven, terwijl hij bij bijvoorbeeld een lening van € 74.500 wel wordt beschermd. Ook het feit dat het gaat om een transactie als bedoeld in

artikel 2 lid 1 onder h van de richtlijn kan niet rechtvaardigen dat de consument van zijn bescherming verstoken blijft.

De uitsluitingen die wel uit de richtlijn wordt overgenomen, betreffen in de eerste plaats de uitsluitingen in lid 2 onder a en b die beide betrekking hebben op registergoederen, met name onroerende zaken en de rechten daarop. De uitsluiting onder a betreft alle kredietovereenkomsten die worden gewaarborgd door een hypothecair krediet, ongeacht waarvoor dit krediet bestemd is en derhalve met inbegrip van een lening voor consumptieve doeleinden of voor de aankoop van bijvoorbeeld effecten. Het zou evenwel te ver gaan een dergelijk krediet geheel aan de consumentenbescherming te onttrekken. Weliswaar brengt de hypothecaire zekerheid mee, dat hier een notaris dient te worden ingeschakeld, maar de bescherming die daarin besloten ligt, kan niet de bescherming vervangen die titel 7.2A biedt. Dat geldt met name in het geval van een consumptief krediet, dan wel een krediet dat wordt verstrekt voor andere doeleinden dan de verkrijging van het registergoed waarop de hypotheek wordt gevestigd. Daarom is bepaald dat de uitsluiting onder a alleen geldt, wanneer de hypothecaire financiering plaatsvindt op voor een dergelijke financiering door de betrokken kredietgever gebruikelijke voorwaarden. In het huidige artikel 4 onder f van de Wet op het consumentenkrediet is thans een vergelijkbare bepaling opgenomen. Het komt erop neer dat de notaris dient na te gaan of de betreffende voorwaarden, zoals die betreffende rente en kosten, gebruikelijk zijn en, als zij dat niet zijn, erop zal moeten toezien dat de regels van de onderhavige titel worden toegepast. Bij het voorgaande moet worden bedacht dat hypothecair krediet ter financiering van het verkrijgen van een woning, een bedrijfsruimte of een ander gebouw al onder de uitzondering van onderdeel b valt. Dit soort krediet heeft een specifiek karakter en vergt daardoor een eigen regeling. Deze gevallen worden derhalve geheel uitgesloten, ook als de hier bedoelde kredietovereenkomst met een hypotheek wordt versterkt. Dit betekent echter niet dat kredietovereenkomsten die louter ten doel hebben een bestaand gebouw te renoveren of de waarde ervan te verhogen, ook van het toepassingsgebied van titel 2A zijn uitgesloten. Op deze laatste kredietovereenkomsten is titel 2A wel weer van toepassing (overweging 14 van de preambule).

Ten aanzien van de uitsluiting die is opgenomen in lid 2 onder c, sub 2, merken wij nog het volgende op. Veel overeenkomsten van financiële lease, die een zeker kreditelement inhouden bevatten geen verplichting tot aankoop, maar een bevoegdheid tot aankoop tegen een symbolisch bedrag, bijvoorbeeld € 1. Naar Nederlands recht is dan sprake van huurkoop zoals door de rechtspraak¹ wordt afgeleid uit de strekkingsbepaling van artikel 7A:1576 lid 3. Dat betekent dat geen sprake is van huur of met huur gelijk te stellen lease als bedoeld in de uitsluiting van artikel 2 lid 2 onder c van de richtlijn. Hiermee is rekening gehouden bij de implementatie van artikel 2 lid 2 onder c van de richtlijn. Deze bepaling is in een iets gewijzigde redactie overgenomen in artikel 7:58 lid 2 onder c.

Artikel 7:58 lid 3 en 4 is gegrond op artikel 2 lid 3 en 4 van de richtlijn en bepalen dat slechts een aantal onderdelen van de regeling van toepassing is op kredietovereenkomsten in de vorm van een geoorloofde debetstand op een rekening en kredietovereenkomsten in de vorm van een overschrijding (artikel 7:57 lid 1 onder e).

¹ Den Bosch 13 juni 1997. NJ 1998, 432 en rb Zwolle 20 maart 1988, NJ 1993, 683.

Artikel 2 lid 5 en 6 van de richtlijn laat lidstaten de keuze om ook nog bepaalde andere kredietovereenkomsten gedeeltelijk van de toepassing van de richtlijn uit te sluiten. In artikel 7:58 is hiervan geen gebruik gemaakt.

Artikelen 7:59 en 60

Een consument wordt in de Richtlijn oneerlijke handelspraktijken – geïmplementeerd in afdeling 6.3.3a van het BW – beschermd tegen oneerlijke of misleidende praktijken. De artikelen 4 tot en met 7 van de richtlijn bevatten in aanvulling op deze algemene regeling specifieke bepalingen inzake reclame voor kredietovereenkomsten en de standaardinformatie die daarin dient te worden opgenomen, alsmede specifieke voorschriften betreffende de informatie die de kredietgever, en in een voorkomend geval de kredietbemiddelaar, voorafgaand aan het sluiten van de kredietovereenkomst aan de consument dient te verstrekken. In de artikelen 59 en 60 is bepaald dat de kredietgever, en in een voorkomend geval een kredietbemiddelaar, een oneerlijke handelspraktijk in de zin van artikel 6:193b verricht, wanneer hij zich niet aan deze voorschriften houdt.

Met deze regeling wordt beoogd te verzekeren dat de consument vóór het sluiten van de kredietovereenkomst de nodige informatie krijgt over de kredietvoorwaarden, de kredietkosten en zijn verplichtingen, die hij kan meenemen en nader bestuderen. Doordat de informatieverstrekking in de gehele Europese Unie op uniforme wijze plaatsvindt, wordt de consument in staat gesteld aanbiedingen van nationale aanbieders en aanbieders uit andere Europese Lidstaten met elkaar te vergelijken om uiteindelijk met kennis van zaken te kunnen beslissen over het aanbod dat hij aanneemt (overwegingen 18 en 19 van de preambule).

De precontractuele informatieplicht bedoeld in de artikelen 5 en 6 van de richtlijn, geïmplementeerd in artikel 7:60, brengt ook nog een andere rechtsgevolg mee. Als de consument met de kredietgever in zee gaat omdat zijn voorwaarden en tarieven het voordeligst uitkomen, dan is die kredietgever in beginsel gebonden aan de informatie die hij in de precontractuele informatie voor de kredietovereenkomst hieromtrent aan de consument heeft gegeven. Dit betekent niet dat de precontractuele informatie dient te worden gezien als een aanbod voor de kredietovereenkomst, dat nog alleen maar door de consument aanvaard hoeft te worden. De kredietverlener kan een consument die afgaande op de precontractuele informatie een consumentenkredietovereenkomst wil sluiten, nog best afwijzen. Maar als hij dat niet doet, zal hij moeten contracteren in overeenstemming met de gepubliceerde precontractuele informatie over voorwaarden en tarieven, mits het contract binnen de periode waarin de informatie geldig blijft, is gesloten. Een en ander betekent derhalve dat als de consument een concreet aanbod krijgt van de kredietgever, deze precontractuele informatie van invloed is op de uit de overeenkomst voor de consument voortvloeiende rechten. Een consument zal zich namelijk kunnen beroepen op in de precontractuele informatie genoemde tarieven of voorwaarden. Omgekeerd kan het ook zijn dat de consument gebondenheid aan een bepaalde contractvoorwaarde kan afwijzen, als die ten onrechte niet in de precontractuele informatie was opgenomen, maar ineens wel staat in het schriftelijk contract dat hem ter tekening wordt toegezonden, zonder dat hij hier expliciet door de kredietgever op is gewezen. Gaat het om reclame als bedoeld in artikel 4 van de richtlijn, waarop artikel 7:59 ziet, dan zal zich minder snel gebondenheid aan de in die

reclame gegeven informatie voordoen dan bij tot de consument zelf gerichte precontractuele informatie. Het zal dan van de omstandigheden van het geval afhangen of de kredietgever of bemiddelaar gebonden is aan die reclame, als het contract eenmaal gesloten is.

Bedingen die de kredietgever vrijtekenen van aansprakelijkheid ter zake van precontractuele informatieverplichtingen, kunnen niet aan de consument worden tegengeworpen. Artikel 72 van het wetsvoorstel en 22 lid 2 van de richtlijn schrijven immers voor dat niet van deze regels ten aanzien van de precontractuele informatieplicht, alsmede van de eventuele contractuele implicaties bij overtreding daarvan, ten nadele van de consument mag worden afgeweken.

Artikel 7:61

Artikel 61 implementeert artikel 10 van de richtlijn en geeft nadere voorwaarden met betrekking tot de totstandkoming van de kredietovereenkomst. Het betreft voorschriften inzake de vorm van de kredietovereenkomst (lid 1) en de informatie die daarin dient te worden opgenomen (leden 2 tot en met 7). De kredietovereenkomst dient ingevolge lid 1 aangegaan te worden op papier of een andere duurzame drager. De kredietgever dient de consument een exemplaar van de kredietovereenkomst te verstrekken en behoudt zelf ook een exemplaar.

Wat precies dient te worden verstaan onder het begrip «duurzame drager» volgt uit artikel 57, onderdeel m. In ieder geval moet zijn verzekerd dat de consument het contract kan bewaren op een wijze die hem in staat stelt de kredietovereenkomst op een later moment na het sluiten van de kredietovereenkomst opnieuw in te zien, zodat hij kennis kan nemen van alle uit de kredietovereenkomst voortvloeiende rechten en plichten.

Lid 1 is bovendien van belang voor de aanvang van de termijn van 14 dagen waarin de consument de kredietovereenkomst zonder opgave van redenen kan ontbinden krachtens het voorgestelde artikel 7:65.

In lid 2 is bepaald dat de kredietovereenkomst bepaalde informatie moet vermelden in duidelijke en beknopte vorm. Het betreft alle noodzakelijke informatie over de rechten en plichten die voor de consument uit de kredietovereenkomst voortvloeien (overweging 31 van de preambule). De kredietovereenkomst dient onder meer informatie te bevatten over de debetrentevoet, de voorwaarden die de toepassing van deze rentevoet regelen en voor zover beschikbaar, indices of referentierentevoeten die betrekking hebben op de aanvankelijke debetrentevoet, alsmede de termijnen, voorwaarden en procedures voor wijziging ervan (tweede lid, onderdeel f). Met het oog op volledige transparantie moet de consument zowel in de precontractuele fase als bij het sluiten van de kredietovereenkomst informatie krijgen over de debetrentevoet. Tijdens de looptijd van de overeenkomst moet de consument bovendien op de hoogte worden gebracht van wijzigingen in de variabele debetrentevoet en de daaruit voortvloeiende wijzigingen in de betalingen. Dit laatste is geregeld in artikel 62 (overweging 32 van de preambule).

De richtlijn strekt niet tot regulering van de verbintenisrechtelijke voorschriften betreffende de geldigheid van overeenkomsten. Dit is overgelaten aan de lidstaten. In artikel 72, eerste lid, dat artikel 22 lid 2 van de richtlijn implementeert, is in algemene zin bepaald dat niet ten nadele van de consument van titel 2A kan worden afgeweken. Dit betekent dat een kredietovereenkomst die niet

voldoet aan het vormvoorschrift in lid 1 of niet alle in lid 2 genoemde informatie bevat, door de consument vernietigd kan worden op basis van artikel 3:40 lid 2 BW. Daarnaast kan de niet-nakoming van de informatieverplichting ook een tekortkoming in de zin van artikel 6:74 en artikel 6:265 opleveren en kan dit voor de kredietnemer een recht op schadevergoeding of ontbinding meebrengen.

Artikel 7:62

Artikel 62 implementeert artikel 11 van de richtlijn en verplicht de kredietgever de consument in kennis te stellen van wijzigingen in de debetrentevoet. Met het oog op de volledige transparantie moet de consument niet alleen in de precontractuele fase en bij het sluiten van de overeenkomst informatie krijgen over de debetrentevoet, maar ook tijdens de looptijd van de overeenkomst moet hij op de hoogte worden gebracht van wijzigingen in de variabele debetrentevoet en de daaruit voortvloeiende wijzigingen in de betalingen. (overweging 32 van de preambule).

Ingevolge het eerste lid geldt als hoofdregel dat de kredietgever de consument steeds in kennis stelt van een wijziging van de debetrentevoet voordat deze wijziging van kracht wordt. De kredietgever dient dit te doen op een duurzame drager, opdat de consument de informatie op een later moment nog eens kan inzien. Wat onder een duurzame drager wordt verstaan, is beschreven in artikel 57 lid 1 onder m.

In het tweede lid is bepaald dat partijen een minder strikte informatieverstrekking overeen kunnen komen, indien de wijziging van de debetrentevoet het gevolg is van een wijziging van een referentievoet en de consument hiervan reeds op de hoogte kan raken via een publiek toegankelijk medium. Toch ontslaat zo'n afspraak de kredietgever niet van de verplichting om de consument tenminste periodiek informatie te verstrekken over wijzigingen in de debetrentevoet.

Komt de kredietgever deze informatieverplichting niet na, dan kan sprake zijn van een tekortkoming in de zin van artikel 6:74 en artikel 6:265 en kan dit voor de kredietnemer een recht op schadevergoeding of ontbinding meebrengen.

Artikel 7:63

Artikel 63 is gegrond op artikel 12 van de richtlijn.

Het eerste lid verplicht de kredietgever bij een kredietovereenkomst in de vorm van een geoorloofde debetstand op een rekening als bedoeld in artikel 58 lid 3, de consument regelmatig rekeningafschriften te verstrekken waarop de consument onder meer het saldo op de rekening, de door hem verrichte betalingen en de debetrentevoet kan aflezen. Ook deze bepaling vindt zijn kennisgeving in het uitgangspunt dat de kredietgever volledige transparantie dient te betrachten ten aanzien van de uit de kredietovereenkomst voor de consument voortvloeiende verplichtingen en de daarmee verbonden kosten.

Voor de toelichting op het tweede lid verwijs ik naar de toelichting bij artikel 62 lid 1 waar een soortgelijke regeling is getroffen.

Indien de wijziging van de debetrentevoet het gevolg is van een wijziging van een referentievoet en de consument hiervan reeds op de hoogte kan raken via een publiek toegankelijk

medium, kunnen partijen ingevolge het derde lid in de kredietovereenkomst overeenkomen dat de consument hierover moet worden geïnformeerd door middel van het rekeningafschrift.

Komt de kredietgever de in dit artikel opgenomen informatieverplichtingen niet na, dan kan een sprake zijn van een tekortkoming in de zin van artikel 6:74 en artikel 6:265 en kan dit voor de kredietnemer een recht op schadevergoeding of ontbinding meebrengen.

Artikel 7:64

In artikel 64 wordt uitvoering gegeven aan artikel 13 van de richtlijn.

In het eerste lid wordt aan de consument het recht toegekend een kredietovereenkomst met onbepaalde looptijd te allen tijde kosteloos op te zeggen. Indien partijen een opzegtermijn zijn overeengekomen, mag deze termijn niet langer zijn dan één maand.

In het tweede lid wordt aan de kredietgever het recht toegekend een kredietovereenkomst met onbepaalde looptijd op te zeggen. De kredietgever kan de kredietovereenkomst slechts opzeggen, indien partijen dit in de kredietovereenkomst zijn overeengekomen. De kredietgever dient daarbij een opzegtermijn in acht te nemen van tenminste twee maanden en hij zal de consument van de opzegging op de hoogte moeten stellen door een mededeling aan de consument toe te zenden op papier of op een andere duurzame drager.

Ingevolge het derde lid, kan de kredietgever bij een kredietovereenkomst met onbepaalde looptijd het recht van de consument om krediet op te nemen op objectieve gronden ontnemen, mits partijen dit in die overeenkomst zijn overeengekomen. Maakt de kredietgever van dit recht gebruik, dan stelt hij de consument van tevoren of – indien dat niet mogelijk is – uiterlijk onmiddellijk na de ontneming op de hoogte door middel van een mededeling op papier of op een andere duurzame drager. De mededeling omvat ook de gronden voor de ontneming van het recht om krediet op te nemen, tenzij het verstrekken van dergelijke informatie op grond van andere communautaire wetgeving is verboden of indruist tegen doelstellingen van openbare orde of openbare veiligheid. Objectieve gronden die een ontneming van het recht om krediet op te nemen, zijn bijvoorbeeld: ongeoorloofd of frauduleus gebruik van het krediet of een aanzienlijk verhoogd risico dat de consument zijn verplichting om het krediet af te lossen niet zal kunnen nakomen.

Artikel 64 doet geen afbreuk aan het recht van ontbinding of opschorting dat de partijen bij de overeenkomst hebben op basis van het algemeen contractenrecht. (overweging 33 van de preambule).

Artikel 7:65

Artikel 65 komt voort uit artikel 14 van de richtlijn. Het artikel biedt de consument een bedenktijd gedurende welke hij tot ontbinding van de overeenkomst mag overgaan.

Ingevolge het eerste lid is de consument bevoegd gedurende een bedenktijd van 14 dagen de kredietovereenkomst te ontbinden. In het eerste lid is bepaald dat de termijn begint te lopen na de dag van sluiting van de kredietovereenkomst of na de dag waarop hij zijn exemplaar van de kredietovereenkomst heeft ontvangen. Dit betekent feitelijk dat de termijn ingaat vanaf het einde van de dag waarop de consumentenkredietovereenkomst is gesloten of de dag waarop de consument een

exemplaar van die overeenkomst heeft ontvangen. De consument beschikt dus over een bedenktijd van 14 volle dagen. Als de kredietovereenkomst niet alle in artikel 7:61 lid 2 voorgeschreven informatie bevat wordt de aanvang van de bedenktijd opgeschort totdat de handelaar ervoor heeft zorggedragen dat alsnog de ontbrekende informatie in de kredietovereenkomst wordt gevoegd. De consument hoeft geen redenen voor de ontbinding op te geven.

Ingevolge het tweede lid oefent de consument het ontbindingsrecht uit door een kennisgeving op papier of op een andere duurzame drager te richten aan de kredietgever. De kennisgeving dient voorts te voldoen aan de voorwaarden die ingevolge artikel 7:61 lid 2 onderdeel q in de kredietovereenkomst vermeld zijn. Voor het overige wordt de wijze van ontbinding bepaald naar het volgens Nederlands internationaal privaatrecht toepasselijke recht (artikel 14 lid 3 onder a van de richtlijn). De ontbindingstermijn is in acht genomen indien de kennisgeving vóór het verstrijken van die termijn is verzonden. Hier geldt derhalve de verzendtheorie.

In het derde en vierde lid is bepaald wat de gevolgen zijn van de ontbinding. Voor de consument ontstaat een verplichting om binnen dertig dagen na de verzending van de kennisgeving inzake de oproeping van het ontbindingsrecht, het verstrekte kredietkapitaal en de inmiddels verschuldigde rente terug te betalen aan de kredietgever (lid 3). De kredietgever kan daarnaast geen andere kosten in rekening brengen, dan de kosten die hem door een overheidsorgaan in rekening zijn gebracht en niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Het vijfde lid regelt de situatie waarin de consument en de kredietgever ook nog een andere overeenkomst hebben gesloten die samenhangt met de kredietovereenkomst (de nevenovereenkomst). En de situatie waarin door tussenkomst van de kredietgever een nevenovereenkomst is gesloten met een derde. De nevenovereenkomst zal bij ontbinding van de kredietovereenkomst eveneens ontbonden worden.

In lid 6 wordt de samenloop met uit andere communautaire richtlijnen voortvloeiende herroepingsrechten betreffende kredietovereenkomsten geregeld. Indien de consument de kredietovereenkomst reeds heeft ontbonden op basis van het in artikel 7:65 bedoelde herroepingsrecht, zijn de uit andere communautaire richtlijnen voortvloeiende herroepingsrechten betreffende die kredietovereenkomst niet meer van toepassing.

Artikel 7:66

In artikel 66 is uitvoering gegeven aan artikel 15 van de richtlijn. Indien de consument gebruik heeft gemaakt van zijn bevoegdheid tot ontbinding bedoeld in artikel 65, is hij evenmin gebonden aan de daaraan gelieerde kredietovereenkomst. Artikel 15 spreekt van herroeping "op grond van het Gemeenschapsrecht". Daarbij kan tevens worden gedacht aan de bevoegdheid tot ontbinding die aan de consument wordt gegeven in de artikelen 7:46d en 7:48c. Hetgeen uit artikel 15 van de richtlijn voortvloeit, is voor deze ontbindingsgevallen al bepaald in de artikelen 7:46e en 48e en valt, voor wat betreft het ontbindingsrecht in artikel 25 Colportagewet, af te leiden uit het stelsel van dat artikel.

Voor wat betreft de definitie van een "gelieerde overeenkomst" wordt verwezen naar artikel 57 lid 1 onder n in verbinding met lid 5.

Het tweede lid ziet op het geval dat onder de gelieerde kredietovereenkomst vallende goederen niet of slechts ten dele geleverd worden of niet beantwoorden aan de voorwaarden van de overeenkomst voor de levering van de goederen en de consument zijn rechten ter zake daarvan jegens de leverancier heeft ingeroepen, maar er niet in is geslaagd te verkrijgen, waarop hij krachtens de overeenkomst recht heeft. In dat geval is de consument gerechtigd zijn desbetreffende rechten jegens de kredietgever geldend te maken. Daarbij zal het gaan om de rechten uit de artikelen 7:21-25 BW ter zake van correcte nakoming, gehele of gedeeltelijke ontbinding, vermindering van de koopprijs en schadevergoeding.

Het derde lid bevat een soortgelijke bepaling als het tweede lid, maar dan met betrekking tot het geval van een overeenkomst tot het verlenen van diensten. De rechten van de consument zullen hier kunnen voortvloeien uit artikel 6:74 voor wat betreft schadevergoeding en artikel 6:265 en 6:270 voor wat betreft gehele of gedeeltelijke ontbinding.

Indien als gevolg van de toepassing van artikel 66 zowel de kredietverlener als de leverancier of dienstenaanbieder aansprakelijk zijn, volgt uit artikel 6:102 BW dat zij hoofdelijk verbonden zijn en dat derhalve afdeling 6.1.2 op hen van toepassing is. Artikel 15 lid 3 richtlijn laat deze nationale bepalingen onverlet.

Artikel 7:67

Artikel 67 implementeert artikel 16 van de richtlijn.

Het eerste lid geeft de consument het recht om het krediet (geheel of gedeeltelijk) vervroegd af te lossen. De consument heeft in dat geval ook recht op een verlaging van de totale kredietkosten. De kredietgever kan in gevolge het tweede lid een vergoeding voor eventuele kosten die rechtstreeks verband houden met de vervroegde aflossing in rekening brengen, mits de vervroegde aflossing valt in een termijn waarvoor een vaste debetrentevoet geldt. Het moet gaan om een billijke en objectief gegronde vergoeding. Dit betekent dat ook rekening dient te worden gehouden met de uit de vervroegde aflossing voortvloeiende besparingen voor de kredietgever (zie overweging 39 preambule).

Zoals daar wordt opgemerkt is het belangrijk dat de wijze van berekening van de vergoeding transparant en begrijpelijk is voor de consument. Gelet hierop is in artikel 5 lid 1 onder p van de richtlijn (geïmplementeerd in artikel 7:60) bepaald dat de consument reeds in de precontractuele fase op de hoogte moet worden gesteld van het recht van de kredietgever om bij vervroegde aflossing een vergoeding in rekening te brengen en van de wijze waarop deze vergoeding wordt vastgesteld. Artikel 10 lid 2 onder r – bij dit wetsvoorstel geïmplementeerd in artikel 61 lid 1 onder s – bepaalt dat deze informatie ook opgenomen dient te worden in de kredietovereenkomst. Daarnaast dient de berekeningsmethode voor de kredietgevers eenvoudig te hanteren te zijn en de verantwoordelijke autoriteiten moeten gemakkelijk toezicht kunnen houden op de vergoedingen die in rekening worden gebracht. Mede daarom is in het tweede lid een aantal voorwaarden gesteld inzake de maximale hoogte van de vergoeding. Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing op kredietovereenkomsten met consumenten – die gezien de gemiddelde duur en omvang daarvan, niet worden gefinancierd met langlopende financieringsmechanismen – en laten eventuele andere

voorwaarden voor andere producten die worden gefinancierd met langlopende financieringsmechanismen, zoals hypothecaire leningen met vaste rente, onverlet (overweging 39 van preambule).

In het derde lid zijn een aantal gevallen opgenomen waarin de kredietgever geen vergoeding in rekening mag brengen. De lidstaten hebben op basis van artikel 16 lid 4 van de richtlijn de mogelijkheid om nog enkele aanvullende regels te stellen ten aanzien van het recht van de kredietgever op het in rekening brengen van een vergoeding. In dit wetsvoorstel is van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

Artikel 7:68

Artikel 68 ziet op de implementatie van artikel 17 van de richtlijn.

Het eerste lid bepaalt dat indien de kredietgever zijn rechten op basis van de kredietovereenkomst, dan wel de kredietovereenkomst zelf overdraagt aan een derde, de consument jegens die verkrijger alle verweermiddelen kan invoeren die hem jegens de oorspronkelijke kredietgever ten dienste stonden. Deze regeling heeft als achtergrond dat de positie van de consument niet mag verzwakken als gevolg van een dergelijke overdracht.

In het tweede lid is voorgeschieden dat de consument naar behoren moet worden geïnformeerd omtrent de overdracht van de kredietovereenkomst of de daaruit voor de kredietgever voortvloeiende rechten aan een derde. Dit geldt alleen niet wanneer de oorspronkelijke kredietgever, in overleg met de verkrijger, tegenover de consument het krediet blijft behouden. In dit laatste geval heeft de consument er geen zwaarwegend belang bij om over de overdracht geïnformeerd te worden. De kredietgever blijft voor hem immers het aanspreekpunt (overweging 40 bij de preambule).

Artikel 7:69

Artikel 69 implementeert artikel 18 van de richtlijn.

Indien in een overeenkomst tot opening van een rekening aan de consument de mogelijkheid wordt geboden om bedragen op te nemen die het beschikbare tegoed op zijn rekening-courant te boven gaan, dient die overeenkomst ingevolge het eerste lid de in artikel 6 lid 1 onder e van de richtlijn genoemde informatie te vermelden, betreffende onder meer de debetrentevoet en de voorwaarden die de toepassing daarvan regelen. Voorts is in het tweede lid bepaald dat in geval van een aanzienlijke overschrijding van het beschikbare tegoed op de rekening gedurende meer dan een maand, de kredietgever de consument hiervan op de hoogte dient te brengen. De kredietgever zal de consument in dat geval ook moeten informeren over de met de overschrijding verband houdende kosten.

Artikel 7:70

Zoals in de toelichting bij de artikelen 7:59 en 60 reeds is opgemerkt is het van belang dat de consument vóór het sluiten van de kredietovereenkomst de nodige informatie krijgt over de kredietvoorwaarden, de kredietkosten en zijn verplichtingen, die hij kan meenemen en nader bestuderen. Een van de doelstellingen van de richtlijn is ervoor te zorgen dat de informatieverstrekking

in de gehele Europese Unie op uniforme wijze plaatsvindt, zodat de consument in staat wordt gesteld aanbiedingen van nationale aanbieders en aanbieders uit andere Europese Lidstaten met elkaar te vergelijken om uiteindelijk met kennis van zaken te kunnen beslissen over het aanbod dat hij aanneemt. Een van de aspecten waarover de consument geïnformeerd dient te worden is het jaarlijkse kostenpercentage van het krediet (overweging 19 van de preambule). Voor de uniforme informatieverstrekking is van belang dat dit kostenpercentage in de Lidstaten op dezelfde wijze berekend wordt. Gelet hierop is in artikel 19 van de richtlijn een berekeningsformule voorgeschreven (overweging 43 van de preambule). Zoals onder Algemeen onder punt 3 al is opgemerkt, is voor wat betreft de materie van het bestuursrecht de implementatie van artikel 19 van de richtlijn geschied in de artikelen 4:33 en 4:74a Wft; men zie ook deze memorie bij deze artikelen.

Artikel 7:71

Artikel 71 implementeert artikel 21 van de richtlijn en bevat enkele verplichtingen die uitsluitend van toepassing zijn, indien bij de totstandkoming van een kredietovereenkomst een kredietbemiddelaar betrokken is.

In het eerste lid is bepaald dat in de voor de consument bestemde documenten – waaronder verstaan moeten worden de documenten betreffende de precontractuele informatie, bedoeld in artikel 5 van de richtlijn – vermeld moet worden wat de omvang is van de volmacht van de kredietbemiddelaar en of de kredietbemiddelaar exclusief met één of meer kredietgevers dan wel als onafhankelijk makelaar werkt.

In het tweede lid is bepaald dat de consument vóór sluiting van de kredietovereenkomst moet worden bekend gemaakt met het bedrag van de vergoeding die de consument aan de kredietbemiddelaar dient te betalen voor zijn dienstverlening. Het gaat daarbij om de vergoeding die voorafgaand aan de totstandkoming van de kredietovereenkomst tussen de kredietbemiddelaar en de consument is overeengekomen.

Het derde lid schrijft voor dat de kredietbemiddelaar aan de kredietgever moet meedelen hoe hoog de vergoeding is die de consument aan hem dient te betalen. De kredietgever kan dit bedrag vervolgens meenemen in de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage.

Het vierde lid bevat de hier voor de hand liggende sanctie dat de kredietbemiddelaar zijn recht op beloning verliest, als hij zijn verplichtingen uit de leden 1-3 niet nakomt. Een sanctie als vernietigbaarheid past hier immers niet, omdat zij hier niet ten gunste van de consument werkt.

Zoals onder Algemeen onder punt 2 al is opgemerkt regelt de richtlijn alleen bepaalde verplichtingen van de kredietbemiddelaars jegens de consumenten. Het staat de lidstaten vrij om nog bijkomende verplichtingen voor kredietbemiddelaars te handhaven of in te voeren die betrekking hebben op aspecten van de kredietovereenkomst die niet in de richtlijn geregeld worden. Zo kunnen de lidstaten bijvoorbeeld de voorwaarden stellen waaronder een kredietbemiddelaar een consument een vergoeding in rekening mag brengen (overweging 17 van de preambule).

Artikel 7:72

Artikel 72 vindt zijn grondslag in artikel 22 lid 2 tot en met 4 van de richtlijn.

Het eerste lid verklaart titel 2A van dwingend recht. Hiervan kan niet ten nadele van de consument worden afgeweken. Dit betekent dat bedingen waarin de consument rechten worden ontnomen die hij ingevolge deze titel heeft of waarbij nadere voorwaarden worden gesteld aan de inroeping daarvan, door de consument kunnen worden vernietigd (artikel 3:40 lid 2 BW). Daarnaast verdient in het bijzonder ook aandacht dat de verwijzing in de artikelen 59 en 60 naar de informatieverplichtingen, bedoeld in de artikelen 4 tot en met 6 van de richtlijn, meebrengt dat ook daarvan niet ten nadele van de consument kan worden afgeweken.

Voorts moge verwezen worden naar hetgeen in de toelichting bij de artikelen 59 en 60 reeds is opgemerkt ten aanzien van de invloed van de precontractuele informatie op de uit de overeenkomst voor de consument voortvloeiende rechten.

In het tweede lid is bepaald dat het dwingendrechtelijke karakter van titel 2A ook niet omzeild kan worden door een overeenkomst die naar zijn aard of doel valt onder deze titel een andere vorm te geven.

Het derde lid schrijft voor dat indien de kredietovereenkomst een nauwe band heeft met het grondgebied van een van de lidstaten van de Europese Unie, de bescherming die de betrokken Lidstaat biedt aan de consument hem kan niet worden onthouden door een rechtskeuze of een contractueel beding. Ook nu geldt dat een voor de consument nadelig afwijkend beding vernietigbaar is.

Artikel II

In artikel II zijn een aantal bepalingen van de Wet op de consumentenkrediet geschrapt. Deze artikelen omvatten onderwerpen die vallen binnen het bereik van de richtlijn en die nu geregeld worden in titel 2A. De nieuwe redactie van artikel 2 brengt mee dat het toepassingsgebied van de overgebleven bepalingen van de WCK wordt bepaald door het toepassingsgebied van titel 7.2A BW.

Artikel III

Onderdeel A

Met de wijziging van artikel 1:1 wordt een definitie van “geoorloofde debetstand” toegevoegd, de definitie van “krediet” vervangen door een nieuwe definitie en de definitie van “effectief kredietvergoedingspercentage” ingetrokken.

Geoorloofde debetstand op een rekening

Het begrip “geoorloofde debetstand op een rekening” wordt gedefinieerd conform artikel 3, onderdeel d, van de richtlijn consumentenkrediet. Onder “rekening” wordt hier niet slechts een betaalrekening verstaan maar ook bijvoorbeeld rekeningen bij postorderbedrijven of online-shops. Onder rekening valt in ieder geval niet een creditcard of het daaraan verbonden creditcardnummer. De aan een creditcard gekoppelde bankrekening valt wel onder het begrip “rekening”.

Het woord “kredietgever” is vanwege de systematiek in de Wft overbodig en is om die reden weggelaten.

De term “uitdrukkelijke” is weggelaten omdat deze geen toegevoegde waarde heeft en tot onduidelijkheden kan leiden. Het criterium “uitdrukkelijk” komt in de overige in de Wft benoemde overeenkomsten inzake financiële producten niet voor. Mogelijk is de term in de richtlijn consumentenkrediet opgenomen vanwege de specifiek benoemde “stilzwijgende overschrijding”. Maar ook zonder de toevoeging ‘uitdrukkelijke’ is een verschil tussen een reguliere overeenkomst en een stilzwijgende overeenkomst aangebracht.

In plaats van “kredietovereenkomst” wordt de term “krediet” gebruikt. Dit hangt samen met de systematiek van de Wft. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de definitie van “krediet”.

Krediet

Deze definitie dient ter implementatie van artikel 3, onderdelen c en n, van de richtlijn consumentenkrediet. Omdat de in de richtlijn gehanteerde begrippen “kredietgever” en “krediet verlenen en toezeggen” niet passen binnen de Wft gekozen wetsystematiek, zijn de begrippen vervangen door “aanbieder van krediet” en “krediet aanbieden”. Dit geldt eveneens voor het begrip “krediet” ter vervanging van “kredietovereenkomst”. Het element “overeenkomst” maakt reeds onderdeel uit van de financiële diensten “aanbieden” en “bemiddelen”. De definitie van krediet is samengevoegd met de definitie van gelieerde kredietovereenkomst. Ook in dit begrip is het element “overeenkomst” weggelaten omwille van de Wft-systematiek. Dit betreffen technische aanpassingen, inhoudelijk gezien is geen verschil beoogd tussen de verschillende begrippen in het wetsvoorstel en de richtlijn.

De voorgestelde definitie wijkt op één onderdeel af van de definitie van krediet in de Wft: ook de doorlopende levering van goederen waarbij de consument gedurende de periode van levering gehouden is in termijnen te betalen, is conform de richtlijn uitgezonderd van de definitie van krediet.

Krediet kan in de praktijk worden verleend in de vorm van uitstel van betaling, een lening of een andere, soortgelijke betalingsfaciliteit. In de richtlijn zijn deze voorbeelden in de definitie van kredietovereenkomst opgenomen. Bij de implementatie is er voor gekozen de voorbeelden in de toelichting op te nemen.

Effectief kredietvergoedingspercentage (vervallen)

De definitie effectief kredietvergoedingspercentage was nodig op het niveau van de wet in verband met artikel 1:20, onderdeel c, van de Wft. Dit onderdeel wordt zodanig aangepast dat een definitie op wetsniveau niet langer nodig is. De definitie jaarlijks kostenpercentage uit artikel 3, onderdeel i, van de richtlijn, dat het effectief kredietvergoedingspercentage zal vervangen, zal in het Bgfo worden geïmplementeerd.

Onderdeel B

Met de wijziging van artikel 1:20 wordt de toepassing van de wet uitgezonderd voor een aantal bijzondere vormen van kredietverlening. Artikel 2 van de richtlijn biedt hiervoor een basis. Niet alle uitzonderingsmogelijkheden die de richtlijn biedt, worden overgenomen.

Uitzonderingsmogelijkheden waarvan geen gebruik wordt gemaakt

De mogelijkheid van artikel 2, tweede lid, onderdeel a, van de richtlijn om kredieten die gewaarborgd worden door een hypotheek of een andere vergelijkbare zekerheid op een onroerend goed uit te zonderen wordt niet overgenomen. Ook thans zijn de regels voor consumptief krediet al grotendeels van toepassing op hypothecair krediet. Hierin wordt geen wijziging aangebracht.

De mogelijkheid van artikel 2, tweede lid, onderdeel b, van de richtlijn om kredieten voor het verkrijgen van eigendomsrechten betreffende grond of een bestaand of gepland gebouw uit te zonderen wordt niet overgenomen. Dit ligt ook niet in de rede, omdat die keuze voor hypothecair krediet, dat door de hypothecaire zekerheid meer waarborgen biedt, ook niet is gemaakt.

Ook kredieten die uit lage bedragen bestaan kunnen bijdragen aan overkreditering. Om die reden wordt geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid in artikel 2, tweede lid, onderdeel c, om kredieten van minder dan € 200,- uit te zonderen. Van de in hetzelfde onderdeel genoemde mogelijkheid om kredieten hoger dan € 75.000,- uit te zonderen wordt eveneens geen gebruik gemaakt. Bij hypothecair krediet, dat onder deze wet valt, zal immers in de meeste gevallen sprake zijn van een bedrag hoger dan € 75.000,-.

De richtlijn biedt in artikel 2, tweede lid, onderdeel f, de mogelijkheid om krediet waarbij geen rente en kosten aan de consument in rekening worden gebracht uit te zonderen. Hoewel ter zake van deze kredietvorm aan de consument geen rente en kosten in rekening worden gebracht, blijft het de vraag of de consument het krediet kan terugbetalen. Zowel de kredietwaardigheidstoets als de overige kredietregels zijn voor deze kredieten van belang. Om die reden wordt voorgesteld de uitzondering niet over te nemen.

Er wordt geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid van artikel 2, tweede lid, onderdeel h, van de richtlijn om kredieten uit te zonderen in de zin van artikel 4, eerste lid, van de Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten of met kredietinstellingen in de zin van artikel 4 van richtlijn 2006/48/EG waarbij een belegger transacties kan verrichten op één of meer van de in deel C van bijlage I bij richtlijn 2004/39/EG vermelde instrumenten een waarbij de beleggingsonderneming of de kredietinstelling die het krediet verleent, bij deze transactie betrokken is. Zeker bij dalende koersen kunnen consumenten bij dergelijk krediet met een aanzienlijke restschuld blijven zitten. Het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen zondert thans een vorm van effectenbelening uit van een beperkt aantal kredietregels. Het betreft hier een vorm van effectenbelening die op een aantal punten verschilt met artikel 2, tweede lid, onderdeel h, van de richtlijn. Deze beperkte uitzondering kan dus ook niet van toepassing blijven.

Kredieten die het resultaat zijn van een schikking voor de rechter of een andere daartoe van overheidswege bevoegde instantie of die voorzien in kosteloos uitstel van betaling van een bestaande schuld worden niet als krediet in de zin van de wet beschouwd (artikel 2, tweede lid, onderdelen i en j

van de richtlijn). Dergelijke kredieten vloeien voort uit de bijzondere omstandigheden en worden niet door een aanbieder van krediet of door een bemiddelaar aangeboden.

Uitzonderingsmogelijkheden die wel worden overgenomen

De uitzonderingsmogelijkheden van artikel 2, tweede lid, onderdelen d en k, van de richtlijn zijn ook thans al opgenomen in artikel 1:20, onderdeel d, van de wet. Hierin wordt geen wijziging aangebracht.

Artikel 1:20, onderdeel a (nieuw) dient ter implementatie van artikel 2, tweede lid, onderdeel l, van de richtlijn. Het betreft bijvoorbeeld studieleningen aan studenten door de Informatie Beheer Groep of bepaalde vormen van van overheidswege geregelde schuldhulpverlening.

De aanpassing van artikel 1:20, onderdeel c, dient ter implementatie van artikel 2, tweede lid, onderdeel g, van de richtlijn. In plaats van de in de richtlijn gebruikte term “jaarlijks kostenpercentage” wordt aangesloten op de in onderdeel a voorgestelde terminologie. De richtlijn biedt de ruimte voor deze uitzondering omdat hiermee niet alleen de rentevoet en kosten, maar ook andere voorwaarden van het aangeboden krediet voor de consument gunstiger dienen te zijn dan op de markt gebruikelijke voorwaarden voordat er sprake is van krediet dat is uitgezonderd van de wet. Bovendien wordt tegemoet gekomen aan een bestaande praktijk waarin werkgevers werknemers met financiële problemen ondersteunen.

De voorgestelde uitzondering in artikel 1:20, onderdeel f (nieuw) – krediet dat binnen drie maanden moet zijn afgelost waarvoor slechts onbetekende kosten in rekening worden gebracht - vervangt deels de bestaande uitzondering voor krediet dat binnen drie maanden moet zijn afgelost. Onder de nieuwe uitzondering valt in ieder geval koop op rekening en afbetaling, mits tegen onbetekende kosten en aflossing binnen drie maanden dient plaats te vinden. Het criterium “tegen onbetekende kosten” heeft tot gevolg dat regulier krediet met een looptijd tot drie maanden, waarvoor rente en kosten in rekening wordt gebracht, niet onder de uitzondering valt. Te denken valt aan “flitskrediet”.

Volgens overweging 13 van de preambule van de richtlijn gaat het bij deze uitzondering ook om zogenaamde ‘deferred debitcards’. Dit zijn betaalkaarten waarbij aan de consument uitstel van betaling wordt verleend en transacties pas na afloop van de periode waarvoor een bestedingsruimte is vastgesteld worden geïncasseerd. Om voor deze uitzondering in aanmerking te komen dient de periode waarin de door de consument verschuldigde bedragen worden geïncasseerd maximaal drie maanden te bedragen en worden slechts onbetekende kosten in rekening gebracht. Bij onbetekende kosten kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een kleine vergoeding voor het gebruik maken van een klantenkaart met betaalfunctie. Debitcards worden in de praktijk gezien als een creditcard, waaraan evenwel niet de mogelijkheid tot gespreid betalen is gekoppeld. Zodra een betaalkaart wel de mogelijkheid tot gespreid betalen biedt (langer dan drie maanden) is sprake van een kredietfaciliteit en daarmee van een echte creditcard. Dat is ook het geval indien weliswaar binnen drie maanden moet worden terugbetaald maar meer dan onbetekende kosten in rekening worden gebracht. Dienstverlening met betrekking tot betaalkaarten valt onder de regels ter implementatie van de richtlijn betaaldiensten.

Tweede lid

Implementatie van artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de richtlijn vindt plaats door middel van artikel 1:20, tweede lid. Deze uitzondering ziet op kredieten in de vorm van een geoorloofde debetstand op rekening (veelal roodstandfaciliteiten) die binnen één maand moeten worden afgelost. Op grond van de artikelen 4:22 en 4:33 kunnen bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld met betrekking tot de precontractuele informatieverstrekking door een financiële dienstverlener met betrekking tot deze roodstandfaciliteiten. De te verstrekken precontractuele informatie heeft onder meer betrekking op het totale kredietbedrag, de debetrentevoet en het jaarlijks kostenpercentage. Daarnaast is artikel 4:35 van de wet van toepassing dat de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding regelt.

Onderdeel C

Het nieuwe artikel 4:2b implementeert artikel 2, derde lid, van de richtlijn. Op financiële diensten met betrekking tot een geoorloofde debetstand die binnen drie maanden dient te worden afgelost is een verlicht regime van toepassing. De artikelen over de informatieverstrekking en de kredietwaardigheidstoets zijn van toepassing.

Onderdeel D

Door handhaving van artikel 4:32 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van artikel 8, eerste lid, tweede volzin, van de richtlijn om het vereiste te behouden dat de aanbieder van krediet de kredietwaardigheid beoordeelt op basis van de raadpleging van een gegevensbestand, zoals thans ingevuld door Stichting Bureau Kredietregistratie (BKR), te Tiel als stelsel van kredietregistratie, uit te breiden met een stelsel van registratie van achterstanden van betaling (Landelijk Informatiesysteem Schulden). Artikel 4:32, eerste lid, implementeert artikel 9, eerste lid, van de richtlijn. Aanbieders van krediet moeten zich aansluiten bij een stelsel van kredietregistratie dat ook aan aanbieders uit andere lidstaten toegang verleent. De toegang tot de kredietregistratie van alle aanbieders met zetel in een andere lidstaat geschiedt onder dezelfde voorwaarden. BKR te Tiel voldoet overigens nu ook al aan deze eis. Het tweede lid bepaalt dat de aanbieder van krediet de consument onverwijld en kosteloos in kennis stelt van het resultaat van de raadpleging en van de in het geraadpleegde stelsel van kredietregistratie opgenomen inlichtingen, indien de afwijzing van een kredietaanvraag gebaseerd is op de raadpleging van dat stelsel.

Onderdeel E

Het voorgestelde artikel 4:33 vervangt de huidige tekst van artikel 4:33 van de wet dat regels stelt met betrekking tot het kredietprospectus. Dit prospectus wordt vervangen door de precontractuele informatie op basis van de richtlijn.

Het voorgestelde eerste lid bevat de verplichting van de aanbieder van krediet tot het verstrekken van precontractuele informatie aan de consument, zoals voorgeschreven in de aanhef van de artikelen 5 en 6 van de richtlijn consumentenkrediet. Deze informatie dient voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst te worden verstrekt. Hierbij dient de consument de mogelijkheid te hebben om op basis van de verstrekte informatie verschillende aanbiedingen te vergelijken. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald in welke gevallen het wel mogelijk is om de betreffende informatie na het aangaan van de overeenkomst te verstrekken. De verplichting tot het verschaffen van precontractuele informatie blijft ook bij deze uitzonderingsgevallen rusten op de aanbieder van het krediet. Overigens kan de aanbieder van het krediet met de bemiddelaar in krediet overeenkomen dat deze laatste de informatie namens de aanbieder van krediet verstrekt.

De exacte precontractuele informatieverplichtingen zullen op grond van het derde lid worden uitgewerkt in het Bgfo. Hiertoe zullen de bepalingen omtrent de financiële bijsluiter (thans artikel 112 van het Bgfo) worden vervangen door de voorschriften, opgenomen in de artikelen 5 en 6 van de richtlijn consumentenkrediet.

Het vierde lid geeft de mogelijkheid om bepaalde vormen van krediet uit te zonderen van de reikwijdte van artikel 4:33. Dit zal gebeuren in lijn met het toepassingsbereik van de richtlijn consumentenkrediet en met hetgeen thans reeds in artikel 111 van het Bgfo is bepaald. Het vijfde lid verklaart de algemene regels voor informatievoorziening van overeenkomstige toepassing op de te verstrekken precontractuele informatie. Dat wil zeggen dat de informatie onder meer feitelijk juist, begrijpelijk en niet misleidend is.

Het zesde lid dient ter implementatie van de artikelen 5 en 6, aanhef, en artikel 7 van de richtlijn. De artikelen 5 en 6, aanhef, bepalen dat de precontractuele informatie wordt verstrekt door de kredietbemiddelaar indien een kredietbemiddelaar bij de totstandkoming van de overeenkomst betrokken is. Op grond van artikel 7 van de richtlijn lijdt dit uitgangspunt uitzondering indien de kredietbemiddelaar een leverancier is van goederen of een aanbieder van diensten en bij wijze van nevenactiviteit optreedt als kredietbemiddelaar.

Onderdeel F

Voorgesteld wordt om, ter implementatie van artikel 8, tweede lid, van de richtlijn, in artikel 4:34 op te nemen dat dit artikel niet alleen geldt bij het tot stand komen van de overeenkomst inzake krediet maar dat dit eveneens geldt indien het reeds overeengekomen totale kredietbedrag wordt verhoogd. In artikel 4:34, eerste en tweede lid, is artikel 8, eerste lid, van de richtlijn reeds verwerkt.

Artikel 4:74a

Met het nieuwe artikel 4:74a wordt artikel 4:33, eerste tot en met vijfde lid, van overeenkomstige toepassing verklaart op de bemiddelaar in krediet. Hierdoor komt op hem de verplichting te berusten de informatie te verstrekken, bedoeld in artikel 4:33. Artikel 4:74a dient ter implementatie van de

artikelen 5 en 6, aanhef, en 7 van de richtlijn. De artikelen 5 en 6, aanhef, bepalen dat de precontractuele informatie wordt verstrekt door de kredietbemiddelaar indien een kredietbemiddelaar bij de totstandkoming van de overeenkomst betrokken is. Op grond van artikel 7 van de richtlijn lijdt dit uitgangspunt uitzondering indien de kredietbemiddelaar een leverancier is van goederen of een aanbieder van diensten en bij wijze van nevenactiviteit optreedt als kredietbemiddelaar.

Artikel IV

Dit artikel betreft het overgangsrecht. Conform artikel 30 van de richtlijn heeft dit voorstel van wet eerbiedigende werking ten aanzien van overeenkomsten van krediet die reeds waren aangegaan op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Minister van Financiën,
W. J. Bos

Transponeringstabel

implementatie van richtlijn nr. 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PbEU L 133/66);

Richtlijn	Wft	Boek 7 BW
Artikel 1	Behoeft geen implementatie	Behoeft geen implementatie
Artikel 2 lid 1	Behoeft geen implementatie	Behoeft geen implementatie
Artikel 2 lid 2 onder a en b	Deze uitsluiting is niet geïmplementeerd. Er is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om uitsluitingen niet over te nemen (overweging 10 van de preambule).	Artikel 7:58 lid 2 onder a en b
Artikel 2 lid 2 onder c	Deze uitsluiting is niet geïmplementeerd. Er is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om uitsluitingen niet over te nemen (overweging 10 van de preambule).	Deze uitsluiting is niet geïmplementeerd. Er is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om uitsluitingen niet over te nemen (overweging 10 van de preambule).
Artikel 2 lid 2 onder d	Deze uitsluiting is niet geïmplementeerd. Er is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om uitsluitingen niet over te nemen (overweging 10 van de preambule).	Artikel 7:58 lid 2 onder c
Artikel 2 lid 2 onder e	Artikel 1:20 lid 2	Artikel 7:58 lid 2 onder d
Artikel 2 lid 2 onder f	Deze uitsluiting is niet geïmplementeerd. Er is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om uitsluitingen niet over te nemen (overweging 10 van de preambule).	Artikel 7:58 lid 2 onder e
Artikel 2 lid 2 onder g	Artikel 1:20 onderdeel c	Artikel 7:58 lid 2 onder f
Artikel 2 lid 2 onder h	Deze uitsluiting is niet geïmplementeerd. Er is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om uitsluitingen niet over te nemen (overweging 10 van de preambule).	Deze uitsluiting is niet geïmplementeerd. Er is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om uitsluitingen niet over te nemen (overweging 10 van de preambule).
Artikel 2 lid 2 onder i tot en met k	Deze uitsluiting is niet geïmplementeerd. Er is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om uitsluitingen niet over te nemen (overweging 10 van de preambule).	Artikel 7:58 lid 2 onder g tot en met i
Artikel 2 lid 2 onder l	Artikel 1:20, onderdeel a	Artikel 7:58 lid 2 onder j
Artikel 2 lid 3	Artikel 4:2b	Artikel 7:58 lid 3
Artikel 2 lid 4	Behoeft geen implementatie	Artikel 7:58 lid 4
Artikel 2 lid 5	Behoeft geen implementatie	Behoeft geen implementatie
Artikel 2 lid 6	Behoeft geen implementatie	Behoeft geen implementatie
Artikel 3	Artikel 1:1	Artikel 7:57
Artikel 4	Implementatie op amvb-niveau	Artikel 7:59
Artikel 5 en 6	Implementatie in art. 4:33, 4:74a en op amvb-niveau	Artikel 7:60
Artikel 6	Implementatie in art. 4:33, 4:74a en op amvb-niveau	Artikel 7:60

Artikel 7	Artikel 4:33, lid 6	Artikel 7:60
Artikel 8	Artikel 4:34	Artikel 7:60
Artikel 9 lid 1	Art. 4:32, lid 1	Behoeft geen implementatie
Artikel 9 lid 2	Art. 4:32, lid 2	Behoeft geen implementatie
Artikel 9 lid 3		Behoeft geen implementatie
Artikel 9 lid 4	Wet bescherming persoonsgegevens	Behoeft geen implementatie
Artikel 10 lid 1		Artikel 61 lid 1
Artikel 10 lid 2		Artikel 61 lid 1 en lid 3
Artikel 10 lid 3		Artikel 61 lid 4
Artikel 10 lid 4		Artikel 61 lid 5
Artikel 10 lid 5		Artikel 61 lid 6
Artikel 10 lid 6		Behoeft geen implementatie
Artikel 11 lid 1		Artikel 62 lid 1
Artikel 11 lid 2		Artikel 62 lid 2
Artikel 12 lid 1		Artikel 63 lid 1
Artikel 12 lid 2		Artikel 63 lid 2
Artikel 12 lid 3		Artikel 63 lid 3
Artikel 13 lid 1		Artikel 64 lid 1 en 2
Artikel 13 lid 2		Artikel 64 lid 3
Artikel 14 lid 1		Artikel 65 lid 1
Artikel 14 lid 2		Behoeft geen implementatie
Artikel 15 lid 1,		Behoeft geen implementatie
Artikel 15 lid 2,		Artikel 66
Artikel 15 lid 3		Behoeft geen implementatie
Artikel 16 lid 1		Artikel 67 lid 1
Artikel 16 lid 2		Artikel 67 lid 2
Artikel 16 lid 3		Artikel 67 lid 3
Artikel 16 lid 4		Van de mogelijkheid om aanvullende regels te stellen is geen gebruik gemaakt.
Artikel 16 lid 5		Artikel 67 lid 2
Artikel 17		Artikel 68
Artikel 18		Artikel 69
Artikel 19		Artikel 71
Artikel 20		
Artikel 21 lid 1		Behoeft geen implementatie
Artikel 21 lid 2		Artikel 72 lid 1
Artikel 21 lid 3		Artikel 72 lid 2
Artikel 21 lid 4		Artikel 72 lid 3